

EğitimHANEMİZ

"Her Evde Eğitim"

konya
insan
mektebi

EĞİTİM HANEMİZ'DE

42 ETKİNLİK

OKUMAYI SEVDİRECEK 42 ALTIN KURAL

SANATSAL ETKİNLİKLER

SPORTİF ETKİNLİKLER

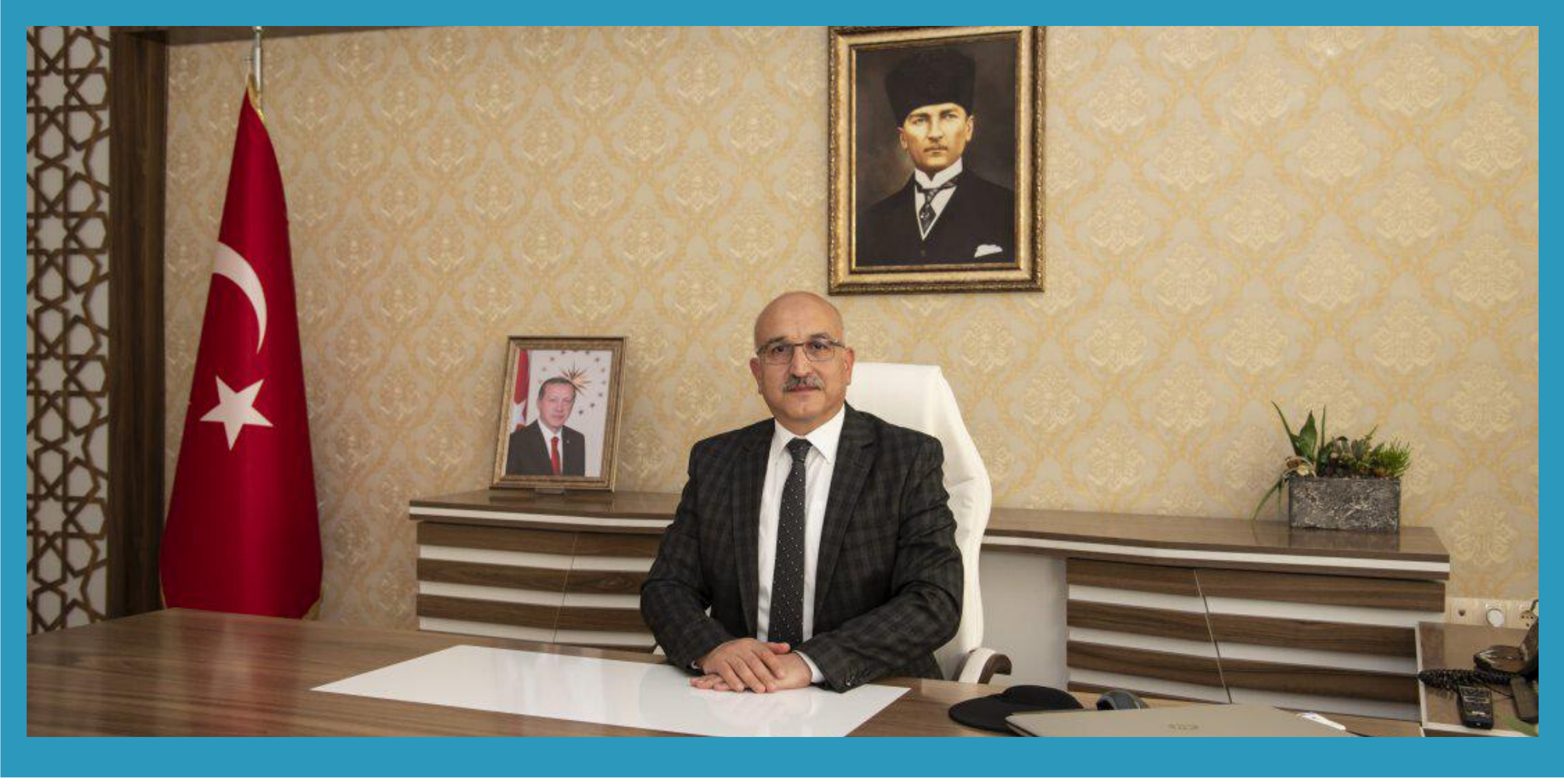
KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

YAŞAM ETKİNLİKLERİ

Nisan 2020

ÖNSÖZ

Milletimiz binlerce yıllık tarihi boyunca nice badirelerden alnının akıyla çıkmış âdeta küllerinden yeniden doğmuştur. Zorlu dönemlerde kenetlenerek mücadele etmiş ve nice kahramanlıklara adını yazdırmıştır. Son günlerde dünyayı etkileyen Covid-19 nedeniyle hayatımızın tamamını evimize taşımak durumunda kaldık. Bu olumsuz durum, ülke olarak yine emsal niteliğinde bir mücadele göstermemize sebep olmuştur. Yaprak dökümü yaşadığımız bu zamanları tazelenmek için fırsat bilip baharı evlerimize taşımalı ve eğitim öğretime ara vermeden ailemizle kaliteli zamanlar geçirmeliyiz.

Puslu ve sisli havalar güneşin müjdeleyicisidir. Ümitvar olup okulu evde yaşamalı ve dijital ortamın nimetlerinden faydalanabilmeliyiz. Kişisel ve toplumsal huzurun tesisini yapılandırmayı amaç edinen Konya İnsan Mektebi başladığı ilk günden itibaren "insanı" merkeze alan bir anlayışla çalışmalarını sürdürmektedir. Hayatımızı derinleştirerek evimizde yaşamaya başladığımız bu dönemde de eğitimi evlerimize taşıyarak "Her Evde Eğitim" sloganıyla çalışmalarını teknolojiye entegre etmiştir. EğitimHANEMİZ Projesi kapsamında öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik yeni bir yaklaşımla ihtiyaçlara göre etkinlikler dijital ortamlarda düzenlenmektedir.

Hafta içi her gün saat 20.00-20.15 arası masal anlatımı; Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri 3 gün saat 21.00-22.00 arası uzmanlarla söyleşi ya da etkinlikler Konya İnsan Mektebi Instagram hesabında canlı yayınlarla gerçekleştirilmektedir. 20.23-20.53 arasında Ailemle Okuyorum etkinliğimiz hız kesmeden uygulanmaktadır. Ülke olarak evde yaşamaya başlamamız ve okullara ara verilmesi sebebiyle çocuklarımız evde eğitime devam etmek durumunda kaldılar. Çocuğu bu süreçte tek başına bırakmamak çok önemli. Aile ve çocuğun bütünleşerek bu durumu psikolojik ve sosyal açıdan en olumlu şekilde atlatmaları ve evde kaliteli vakit geçirmelerini sağlamak amacıyla oyun ve etkinlik kitapçığı hazırlanmıştır. Kitapçıkta sanatsal, kültürel ve sportif etkinliklerin yanı sıra yaşam becerilerini geliştiren oyunlar da yer almaktadır. Ailecek yapılacak 42 oyun ve etkinliğin, okumayı sevdirecek 42 altın kuralın ve velilerimiz için tavsiyelerin yer aldığı kitapçığımızdan azami şekilde istifade etmenizi temenni eder; kısa zamanda sağlıklı ve huzurlu günlerimize dönerek çocuklarımızın okullarda cıvıldaştığı zamanları görmeyi dilerim.

Çalışmalarımızda desteğini esirgemeyen Sayın Valimiz Cüneyit Orhan TOPRAK'a şükranlarımı sunar, kitapçığın hazırlanmasında emeği geçen arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Seyit Ali BÜYÜK
İl Millî Eğitim Müdürü

Bize “Siz ne iş yaparsınız, ne vazife görürsünüz?” diye soranlar olursa onlara, sonsuz sevinçle içimiz taşarak “Bizim vazifemiz karakter yapmaktır, şahsiyet bina etmektir.” diye cevap vermede saadet buluruz.

Nurettin TOPÇU

Eğitim; sınıf kapısında başlayıp biten bir yolculuk değildir. Eğitim sonsuz bir keşif yoludur. Geleceğin tasarımı ve toplumu toplum yapan bireylerin temel taşıdır. Eğitim yolculuğunun asıl gayesi, insanı tabiatına uygun olarak huy ve ahlak yönünden üstün nitelikli kimse yapmaktır. Konya İnsan Mektebi, eğitimi bir insan gibi tasavvur edip, onu düşünce, duygu ve eylem bütünlüğü içerisinde değerlendirmektedir.

Hayallerine ulaşmada kendi gücüne inanarak hedeflerini doğru belirleyen, ruh dünyasıyla çelişmeyen, yeryüzüne “biz bilinci”ni serpiştiren bir gençlik beklentisiyle hazırlanan Konya İnsan Mektebi nezih bir hayat sürmek için bireye kimlik kazandırıp toplumda derin bilgeliklere sahip örnek şahsiyetler yetiştirmeye yönelik önemli bir adımdır.

Çocuklarımızı şimdiye uyandırmalı ve geleceğe hazırlamalıyız. Konya İnsan Mektebi olarak kanaatimiz tarihimizin büyük mirasına dayanan hassasiyet ve şuurla şehrimizin kültürünü ve değerlerini benimsetecek yenilikçi projeleri eğitime adapte ederek şehrimizin ve ülkemizin geleceğini akademik, sosyal, kültürel ve teknolojik anlamda çok yönlü bir başarıya ulaştıracağımız yönündedir. Projemiz 4 sütun üzerinde inşa edilmiştir. Öğrenme Davamız, Okuma Davamız, Gelişim Davamız ve Kültür Davamız kapsamında uygulamaya başladığımız öğretmen, öğrenci ve velilerimize yönelik çok yönlü faaliyetlerimiz bulunmaktadır.

Dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu bu hassas süreçte, Konya İnsan Mektebi ailesi olarak bağlarımızı daha da güçlendirmek için EğitimHANEMİZ Projesi ile “Her Evde Eğitim ”felsefesini benimseyerek uzaktan eğitimde gönülleri yakınlaştıran çalışmalarla faaliyetlerimizi teknolojiye entegre ettik. Öğrencilerimizin evlerinde geçirdikleri zamanı elimizden geldiğince keyifli ve verimli hâle getirmek amacıyla bütün imkânlarımızı seferber ettik. Çocuklarımızı hayaller ülkesine götüren masal anlatımları, yönetici, öğretmen ve velilerimiz için kişisel ve mesleki gelişimi destekleyen söyleşiler canlı yayınlarla yapılmaya devam ediyor. Ailelerin hayatlarını eve sığdırmalarını kolaylaştırmak için 42 etkinlik ve oyun, okumayı sevdirecek 42 altın kural ve velilerimize okuma tavsiyelerini içeren bir kitapçık hazırladık. Kitapçığın, çocuklarımızın kabiliyetlerini ortaya çıkarmada bir kılavuz olması umuduyla kitapçığı istifadenize sunarız.

Çalışmalarımızda desteğini esirgemeyen Sayın Valimiz Cüneyit Orhan TOPRAK'a şükranlarımı sunar, kitapçığın hazırlanmasında emeği geçen tüm mesai arkadaşlarıma teşekkür ederim. Yapılanların görülmesi, takdir edilmesi; yaptığı iş ve emeklerinden başka bir şeyi olmayanlar için bir umut olması temennisiyle sağlık, huzur ve mutluluk dolu günler dilerim.

Okan TEKKALAN
İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı

Seyit Ali BÜYÜK

Konya İl Millî Eğitim Müdürü

Okan TEKKALAN

İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı

KİTAPÇIK HAZIRLAMA KOMİSYONU

Halil SEYDİOĞLU

Ekip Sorumlusu

Ahmet AĞRALI

Ayşegül YONCACI

Fatma ERCAN

Hakan ALTINSOY

Mehmet Ali KIRAÇ

Mehmet FİLİZ

Selma TATLIPINAR

Sıdıka İŞLER

Erol YALPIR

Meral TAŞPINAR

Yasir DURMAZ

İbrahim SARDOĞAN

Ziya DAĞLI

Numan SARAÇ

Murat KILIÇ

Şenol ERASLAN

Ayşegül YONCACI

Editör

Fatma ERCAN

Grafik- Tasarım

İÇİNDEKİLER

1. Etkinlikler ve Oyunlar.....1/42
2. Kitap Okumayı Sevdirecek 42 Altın Kural.....43/44
3. Velilerimize İthafen.....45/59
4. Sözün Sonu.....60
5. Kaynakça61

HAFTALIK PROGRAM

HAFTA İÇİ HER AKŞAM SAAT 20.00
MASAL ANLATIMI

HER AKŞAM SAAT 20.23-20.53
AİLEMLE OKUYORUM

PAZARTESİ, ÇARŞAMBA VE CUMA SAAT 21.00
UZMANLARLA EĞİTİM

/konyainsanmektebi

/insanmektebi

/konyainsanmektebi

/konyainsanmektebi

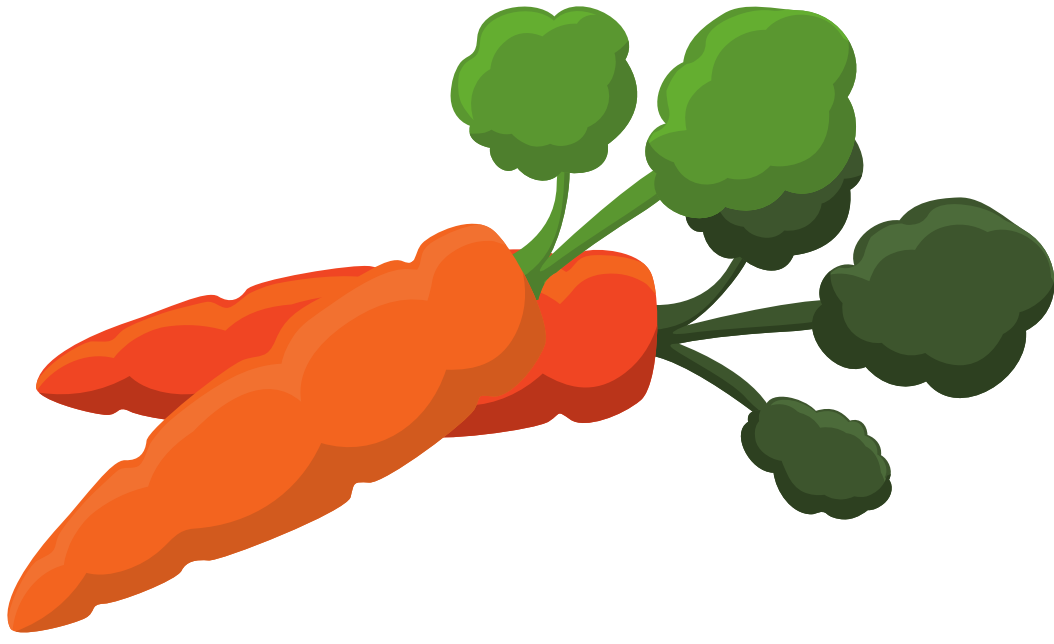
1. AYNA OYUNU

Çocuğun karşısına geçin. Ona her birinizin diğerinin yansıması olan sihirli bir ayna olduğunu söyleyin. Çocuğun yavaş hareketler yapmasını sağlayın ve onun yaptığı her bir hareketi siz tekrar edin. Birkaç dakika sonra bu sefer o sizin yaptıklarınızı yapsın. Sonra tekrar siz onun yaptıklarını yapın. Sonra tekrar değiştirin. Kimin lider olduğu belli olmayacak şekilde ikiniz de hareket edin. Sözel olarak ifade etmeden birbirinizi hissederek takip etmeye başlayın. Bazen siz ona uyun bazen de o size uysun. Değişik duygu ifadeleri yapın ve yavaş davranın.

2. HAVUÇ ARANIYOR OYUNU

"Havuç araniyor" oyunu oynayın.
"Hangi yemeklerde havuç var?"
diye sorun. Hangi yemeklerde havuç
olduğunu bulması için araştırma ödevi
verin. Başka zamanlarda diğer
yiyecekler için de bu oyunu
tekrarlayabilirsiniz.

3. EL ÇİZİMİ ETKİNLİĞİ

Hem sizin hem de çocuğun önüne boş kağıt ve kalem koyun. Ona bir elini masaya koyup sadece ona bakarken, kağıda bakmadan gördüğü elini çizmesini söyleyin. Gözünü elinden ayırmasın. Kağıda hiç bakmasın. Aynı şeyi siz de kendi eliniz için yapın. Çocuğu el, tırnaklar ve eklem kırışıklıkları gibi ayrıntıları çizmesi için teşvik edin. Bitince ikiniz de yaptığınız resimlere bakın. Bu ona katılmanız için önemli bir etkinliktir, çoğu zaman resimler komik görünür.

4. AİLE GAZETESİ ETKİNLİĞİ

Haftalık aile haberlerinizden oluşan bir “aile gazetesı” çıkarın ve bunu yakın dostlarınıza gösterin. Gazetede yer alacak haberleri ve fotoğrafları çocuğunuzla beraberce seçin.

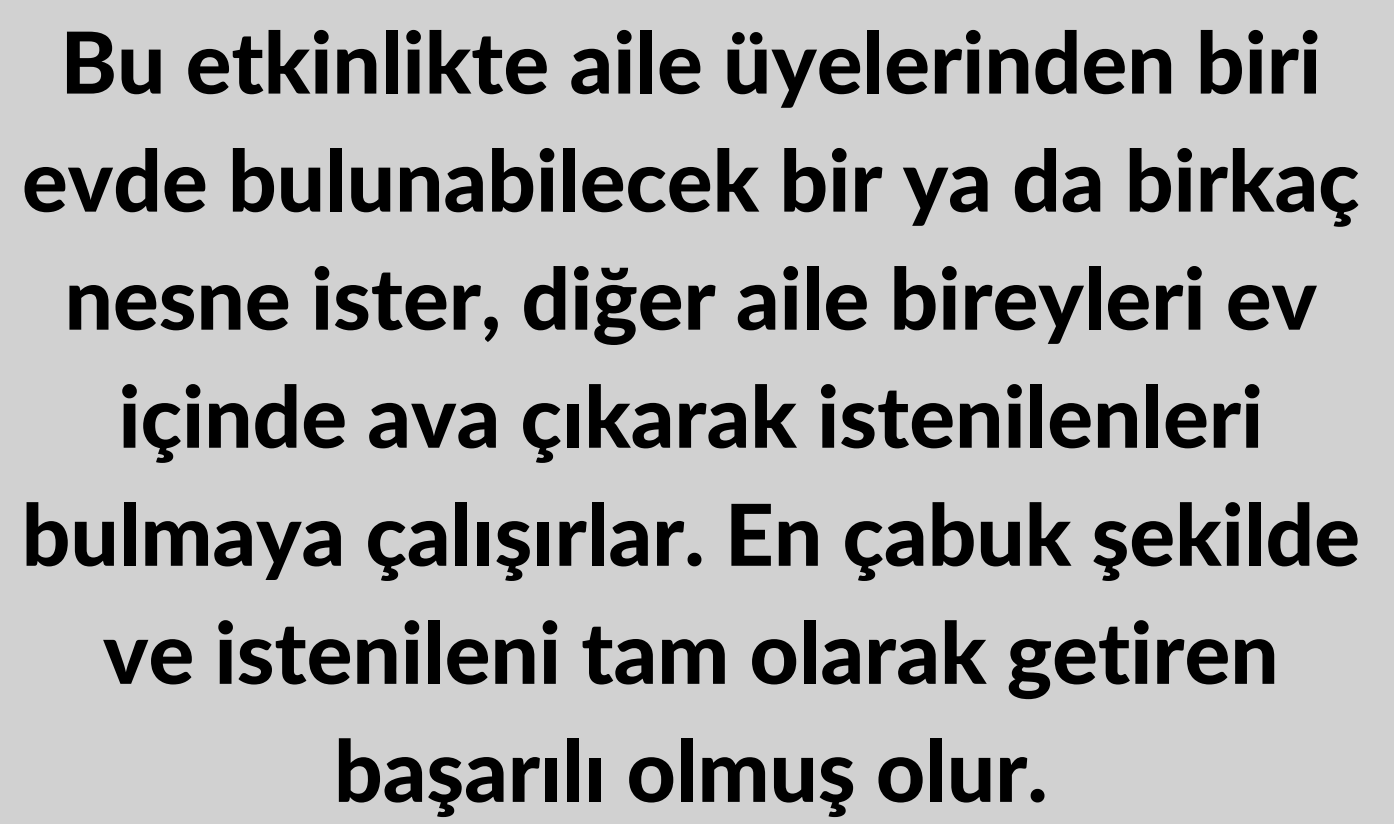

5. RESİM YAPAN AİLE ETKİNLİĞİ

Kocaman bir kağıda ailece resim yapın. Bir resimde hepinizin çizgilerini bir arada görmek heyecan verici bir paylaşım olacaktır.

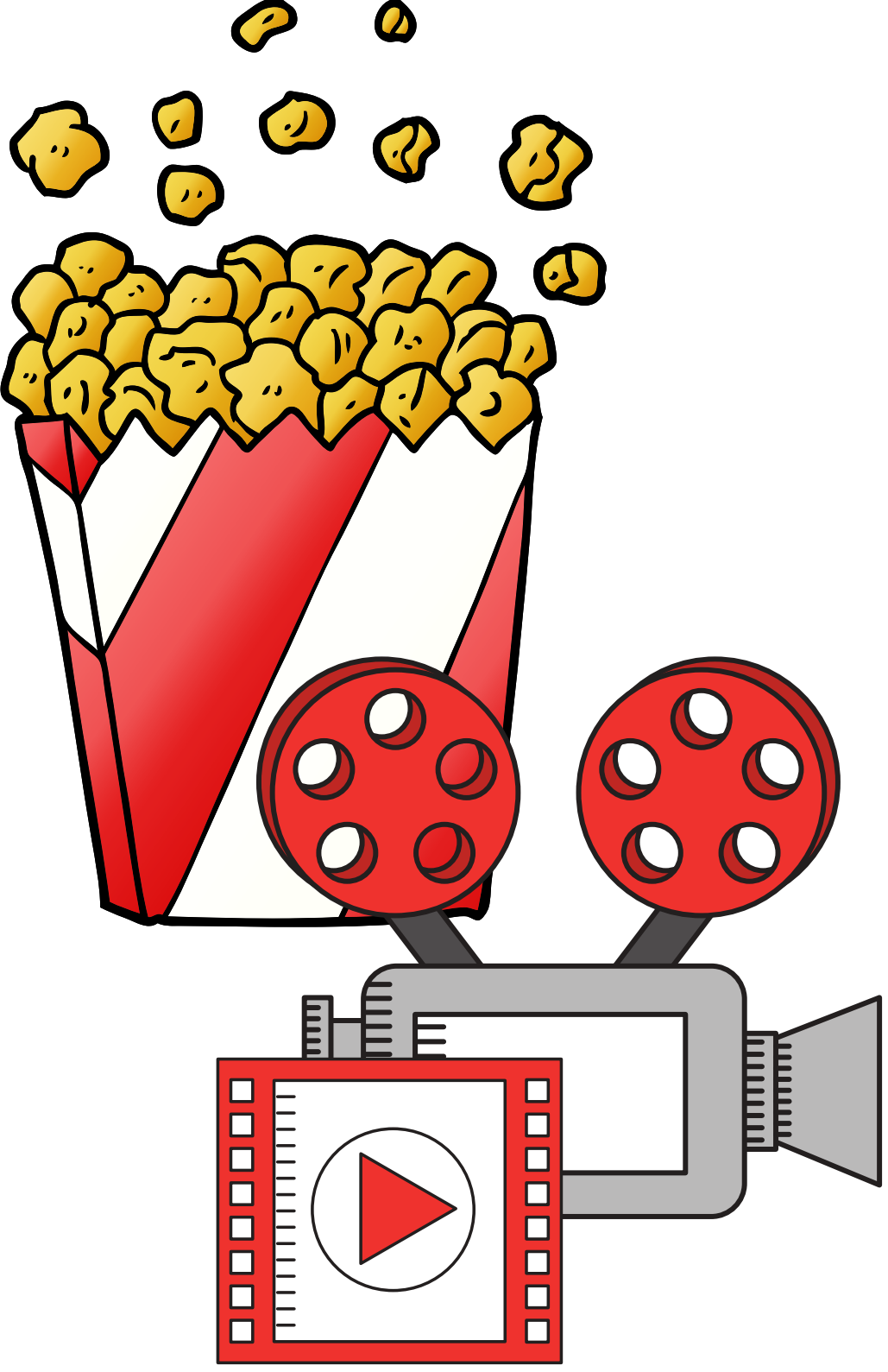
7. MUTLU DAVRANIŞ ETKİNLİĞİ

Aile bireylerinin, sizi en çok mutlu eden davranış özelliklerinin listesini hep birlikte çıkarın ve evinizin uygun yerlerine asın. Bu durum, bireylerin etrafta oluşturduğu etkiyi fark etmelerini sağlar.

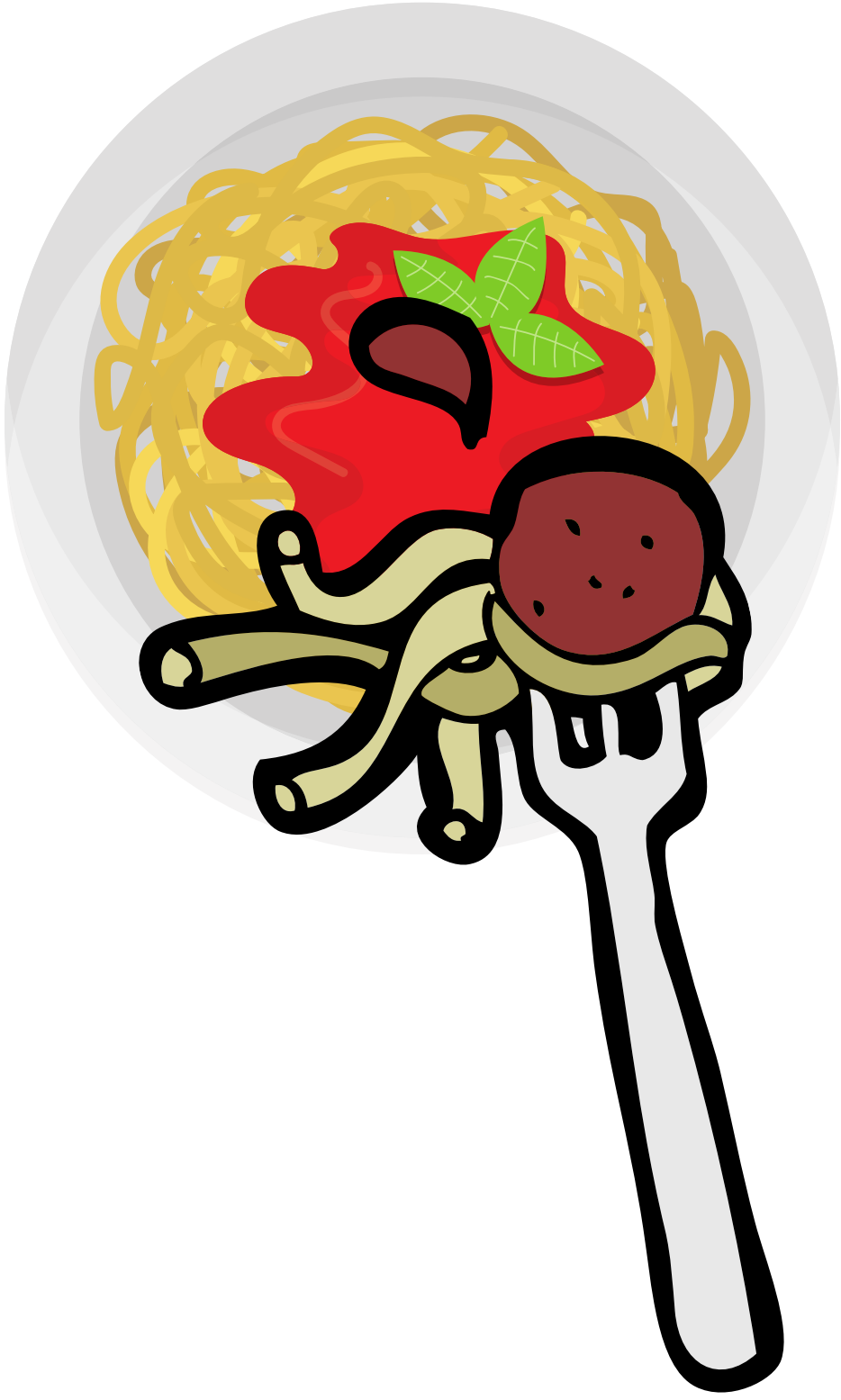
8. SESSİZ SİNEMA ETKİNLİĞİ

Ailece sessiz film oynayın. Oyun esnasında bir eylemi, bir nesneyi tanıtabilirsiniz.

9. MAKARNA/NUDDLE PİŞİRME ETKİNLİĞİ

Çocuğunuza pişirilmeden önce ve sonra nuddle görüp görmediğini sorun. Pişirmeden önce ne kadar sert olduğu, pişirdikten sonra ise ne kadar esnek ve gevşemiş olduğu hakkında konuşun. Daha sonra çocuktan pişmemiş bir nuddle gibi davranmasını isteyin (Farklı kasları germek, mümkün olduğunca sıkı ve sert durması için sözlü olarak yönlendirin.). Pişirme süresince onunla konuşun, rahatlatın ve gevşetin (Şimdi nuddle sıcak su dolu büyük bir tencereye giriyor. Bu su ona yanma hissi vermiyor çünkü o nuddle. Şimdi tamamen suyun içinde. Ortası biraz yumuşamaya başladı. Ortası biraz büküldü. Şimdi yumuşama yukarı doğru gidiyor, boynunu gevşet. Şimdi kolların biraz kıpırdanmaya başlıyor, bacaklar da yumuşuyor o kadar yumuşadılar ki artık hiçbir gerginlik yok. Ayakta duramıyorsun. Bütün bedenin gevşek ve rahat.). Çocuğun tüm bedeni rahatlayana kadar devam edin. Şimdi isterse o size aynısını yapsın.

10. RESİM YAPMA ETKİNLİĞİ

Üçgen, kare ya da daire şeklinde kesilmiş bir kağıdın yarısına siz, diğer yarısına çocuğunuz resim yapsın.

11. KARAKTERLERİ TANİYORUM ETKİNLİĞİ

Aile bireylerinin birbiri ile benzer ve farklı özelliklerini yazarak ya da resimleyerek tanıtın.

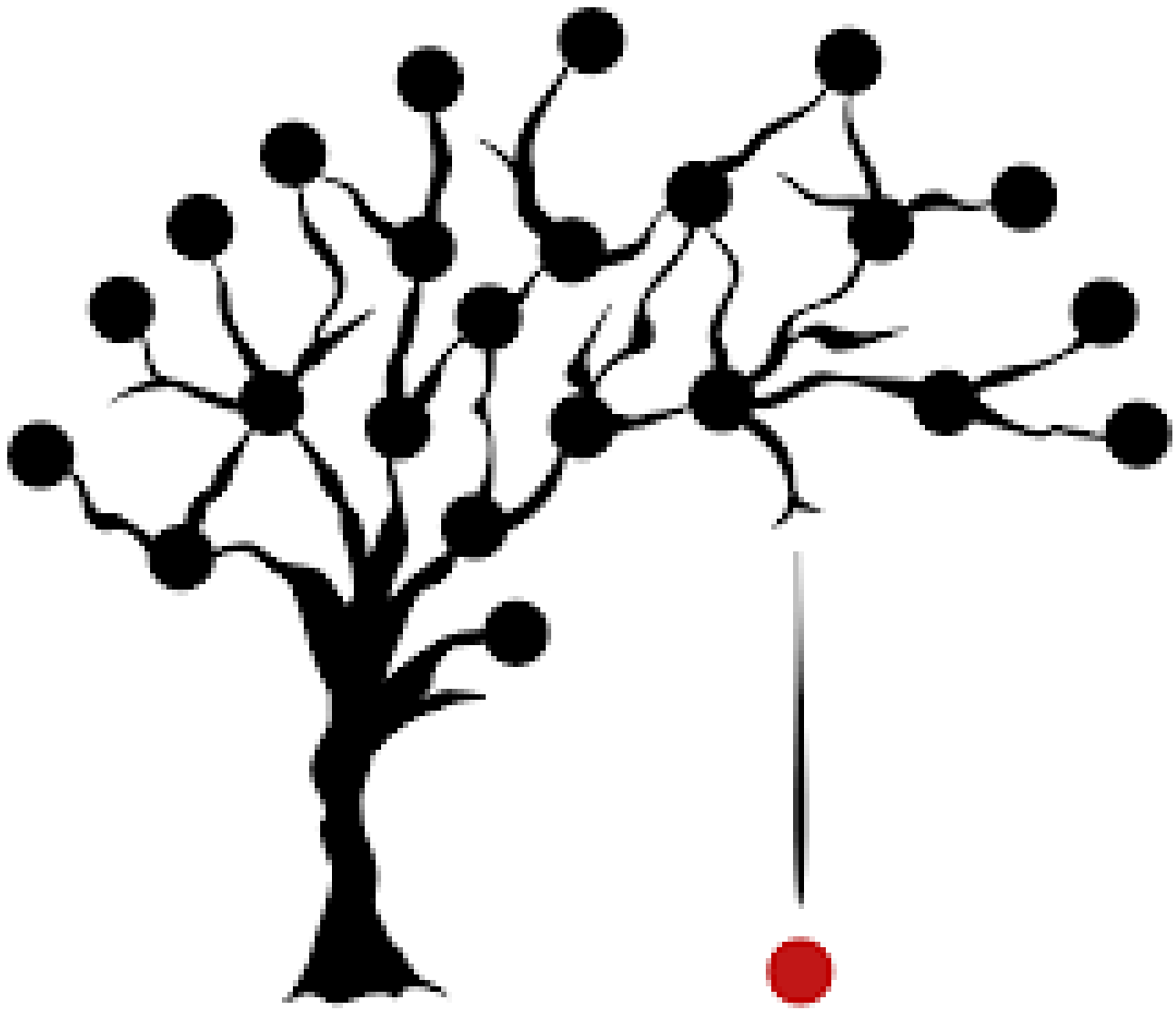
12. KUTU OYUNU

Bakalım ne kadar özgün şeyler yapabiliyorsunuz? Bir kutudan neler yapabileceğinizi çocuğunuzla araştırın ve evinizde “Özgün Kutular” sergisi açın.

13. YER ÇEKİMİ ETKİNLİĞİ

Yerçekimi olmasaydı dünyaya bağlı olmanın neredeyse imkânsız olduğu hakkında konuşarak başlayın. Vücudun kaç farklı noktasının yeryüzüne dokunduğunu gözlemleyerek başlayın (Örneğin; yerde iki ayak, sandalyede oturma, koltuğa değen dirsek toplam 4 puan). Sonra çocuğa sıfır puan yapıp yapamayacağını sorun (atlamak, yere değen parça sıfır). Sadece 1 puanda durmasını isteyin (Örneğin; tek ayaküstünde durmak). Puan sayısını artırın. Şimdi 5 puan al. 5 noktası yere degecek. Çocuğun yapabildiği sayıya kadar çıkın. Örneğin 8 puan aldığında 1 puan aldığından farklı ne hissettiğini konuşun.

14. HER ŞEYİN DEĞERİ ETKİNLİĞİ

Bir şeyin olması ya da olmaması durumunda neler düşündüğünüzü birbirinizle paylaşın. “Kağıt olmasaydı ne olurdu, nereye yazardın? Kaşık olmasaydı çorbayı nasıl içerdin? Evin her yeri cam olsaydı ne olurdu?” gibi soruların cevaplarını paylaşın.

15. FOTOĞRAF OYUNU

Çocuğunuza ait fotoğraflarla “Hangisi, bul!” oyununu oynayın. 6 -7 fotoğraf içinden sırayla bir tanesini tanıttın ve çocuğunuzun tanımladığınız resmin hangisi olduğunu bulmasını isteyin. Sonra sizin resimlerinizi o tanıtsın, siz hangi resmi tanımladığını bulmaya çalışın.

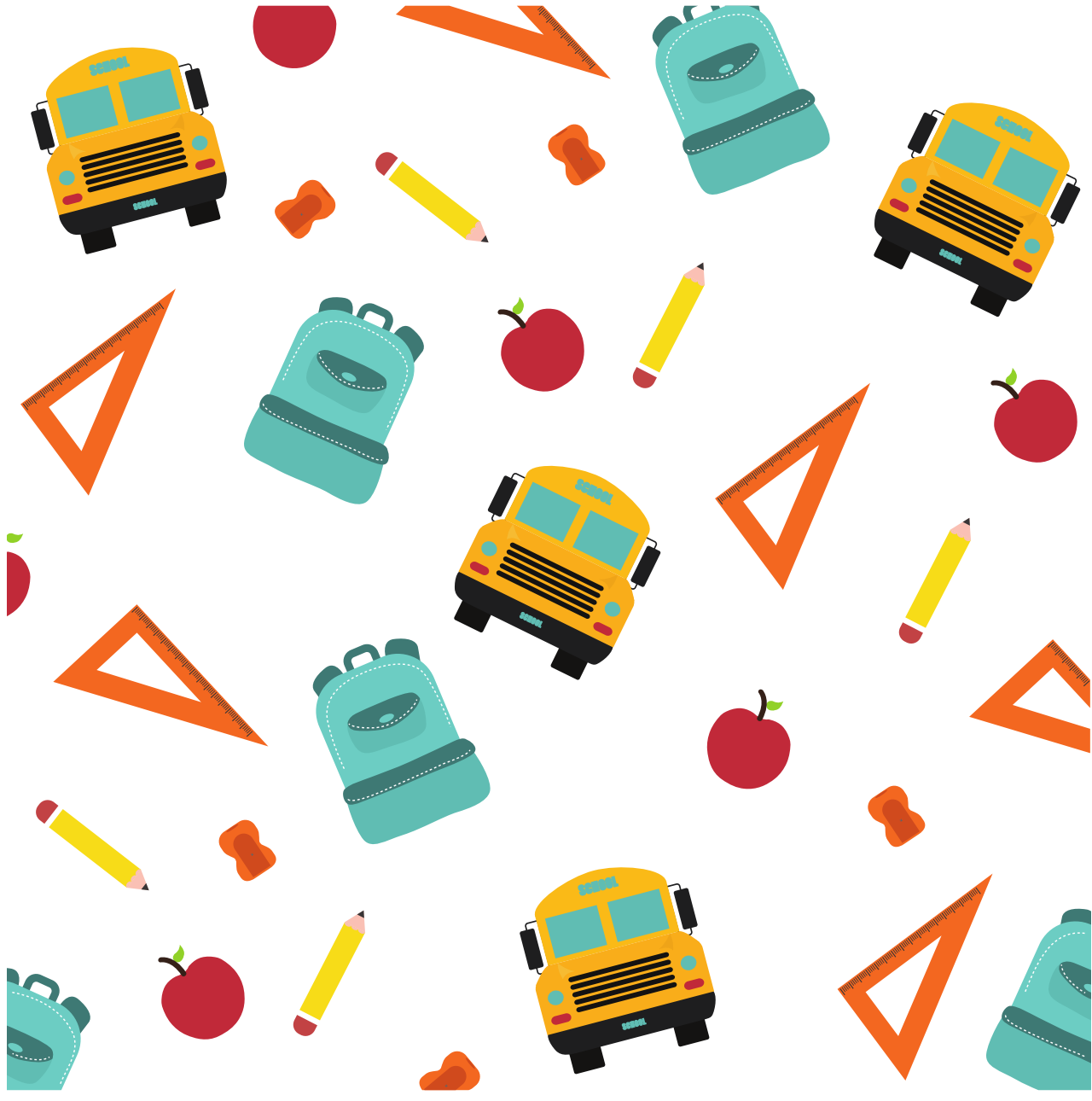
16. YEMEK YAPMA ETKİNLİĞİ

En sevdiği yemeğin içinde neler olduğunu bilip bilmediğini öğrenin ve sonra yardım edebileceği görevleri vererek beraberce bu yemeği yapın.

17. BETİMLEME OYUNU

Çocuğunuza tanıtmak için evde kullandığınız bir şey getirin ve onu tanıttın. Daha sonra çocuğunuzun size bir şeyi tanıtmasını isteyin

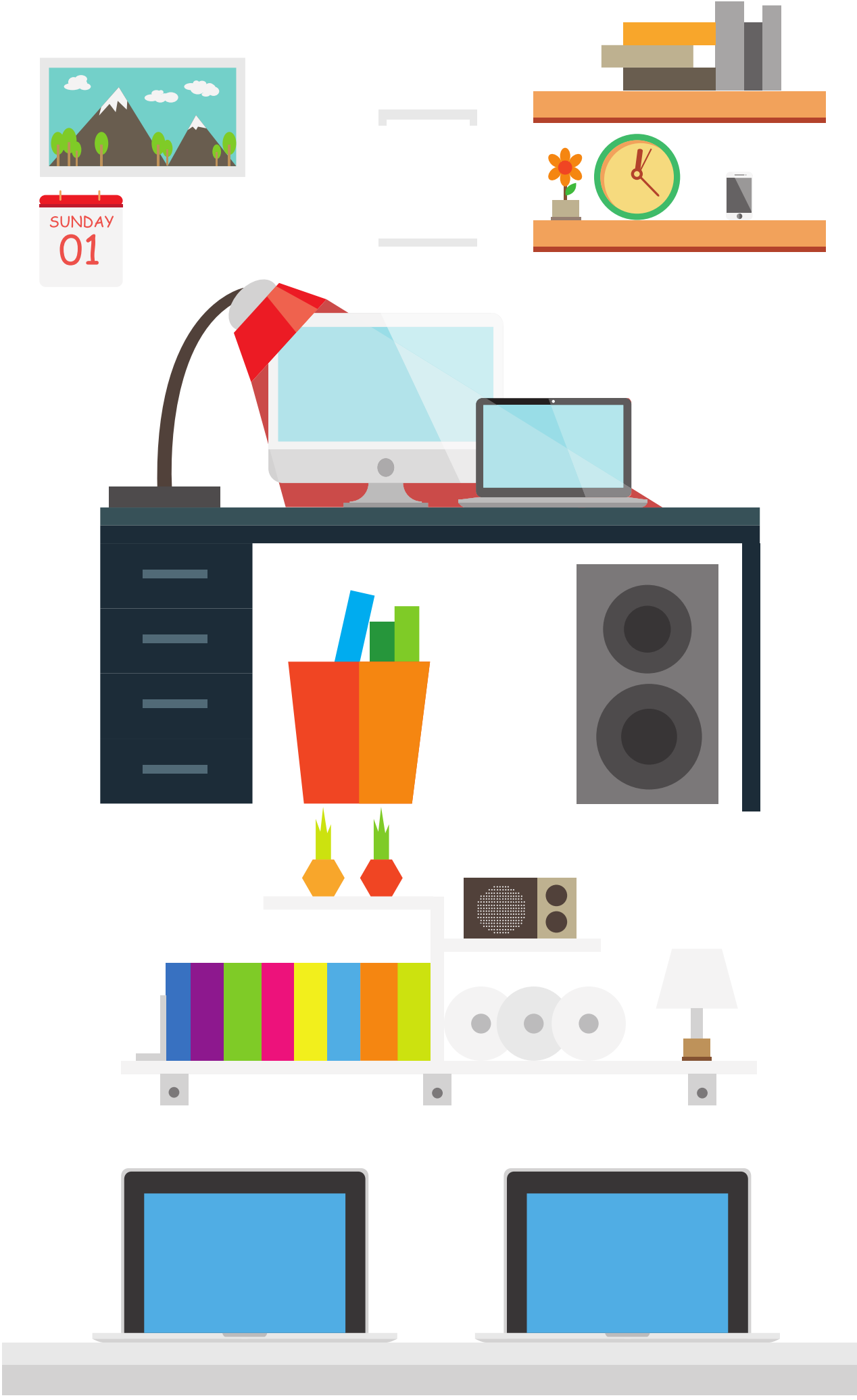
18. KENDİ KURABİYEMİ YAPIYORUM

Çocuğunuzun ismiyle anılan bir kurabiye tarifi oluşturun. Bu kurabiye yi çocuğunuzun yanında yakın dostlarınıza önerin. Tarifi vermesi için çocuğunuzdan yardım isteyin

19. BAKIYORUM GÖRÜYORUM ETKİNLİĞİ

“Etrafımızda ne var?” oyunu oynayın. Evinizin herhangi bir odasında ailece bulunduğunuzda sıra ile odada bulunan bir eşyanın adını söyleyin. Oyunun kuralı birinin söylediği eşyayı diğerinin söylememesidir. Odada ne kadar çok şey olduğuna siz de şaşıracaksınız. Bu oyun, çocuğunuzun dikkatini güçlendirir.

20. ÇEVREMİ TANIYORUM ETKİNLİĞİ

Evinizin yakın çevresinde neler olduğunu konuşun. Nerelere yakınsınız/ uzaksınız; banka, okul, park, eczane vb. evinizin neresinde? Bu şekilde çocuğunuzun hem kişisel güvenliği için bilgi edinmesine hem de yön ve mekân ilişkilerini algılamasına yardımcı olursunuz.

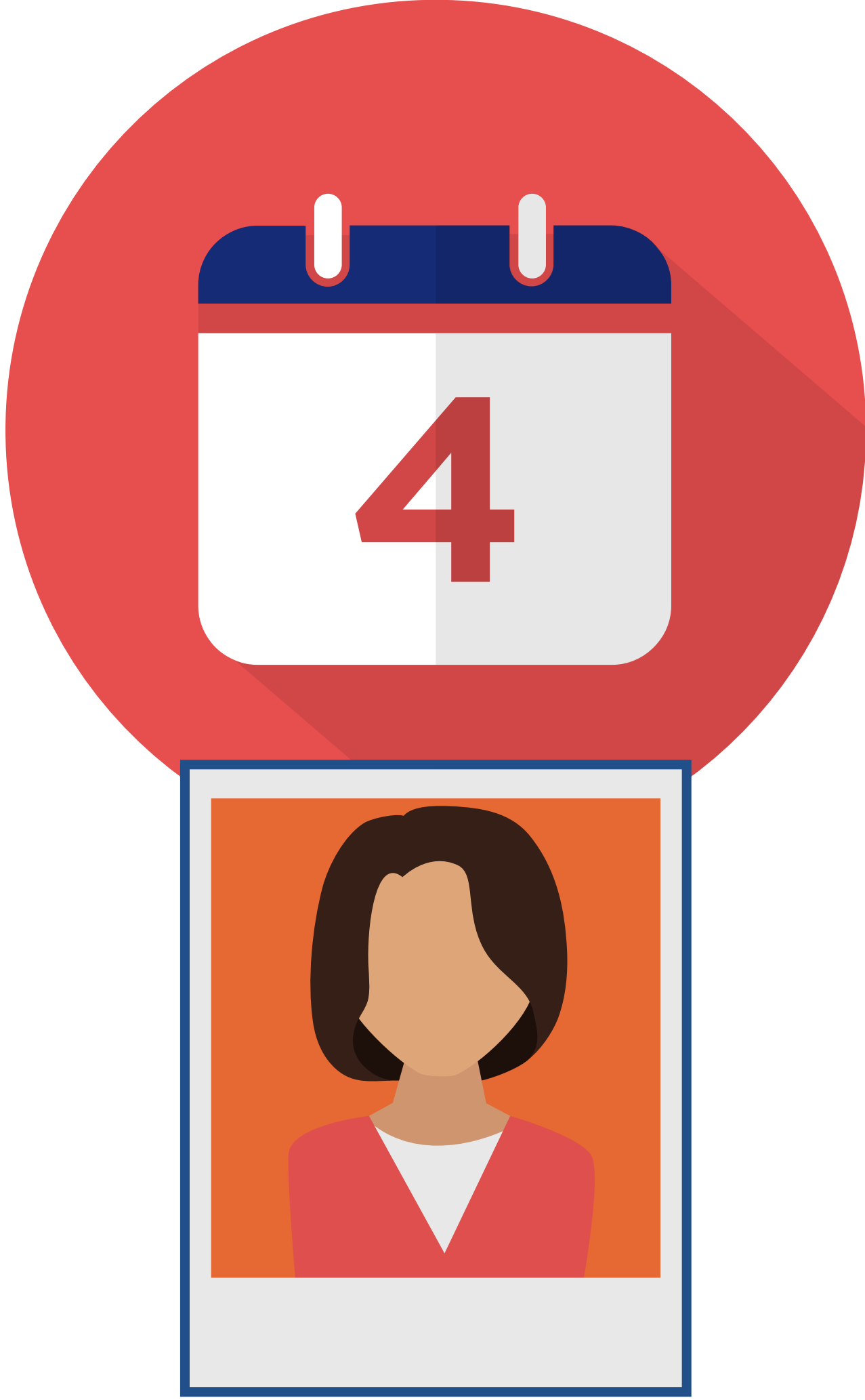
21. AİLEMİN SİMGESİ ETKİNLİĞİ

Aileniz için sizi temsil edecek bir “amblem” hazırlayın. Bunun sizin ailenize ait olduğunu sık sık tekrarlayın. İsterseniz kapınıza asın. Ambleminizi çevrenizdekilere de gösterin.

22. HAFIZA OYUNU

Çocuğunuzla birlikte evinizdeki vesikalık fotoğraflardan ikişer tane bulun (en az 5 çift fotoğraf olmalı) ya da aynı olabilecek resimlerden gazete ve dergilerden kesip 5 çift hazırlayın ve eşleştirme oyunu oynayın. Oyunda sırası gelen oyuncu istediği yerden 2 kartı ters çevirir. Kartlar aynı ise 2 kartı yanına alır ve 2 kart daha açar, eğer kartlar eşleşmemiş durumdaysa kartlar kapatılır ve sıra saat yönündeki oyuncuya geçer, sırası gelen oyuncu 2 kart açar. Oyun bu şekilde sürüp gider.

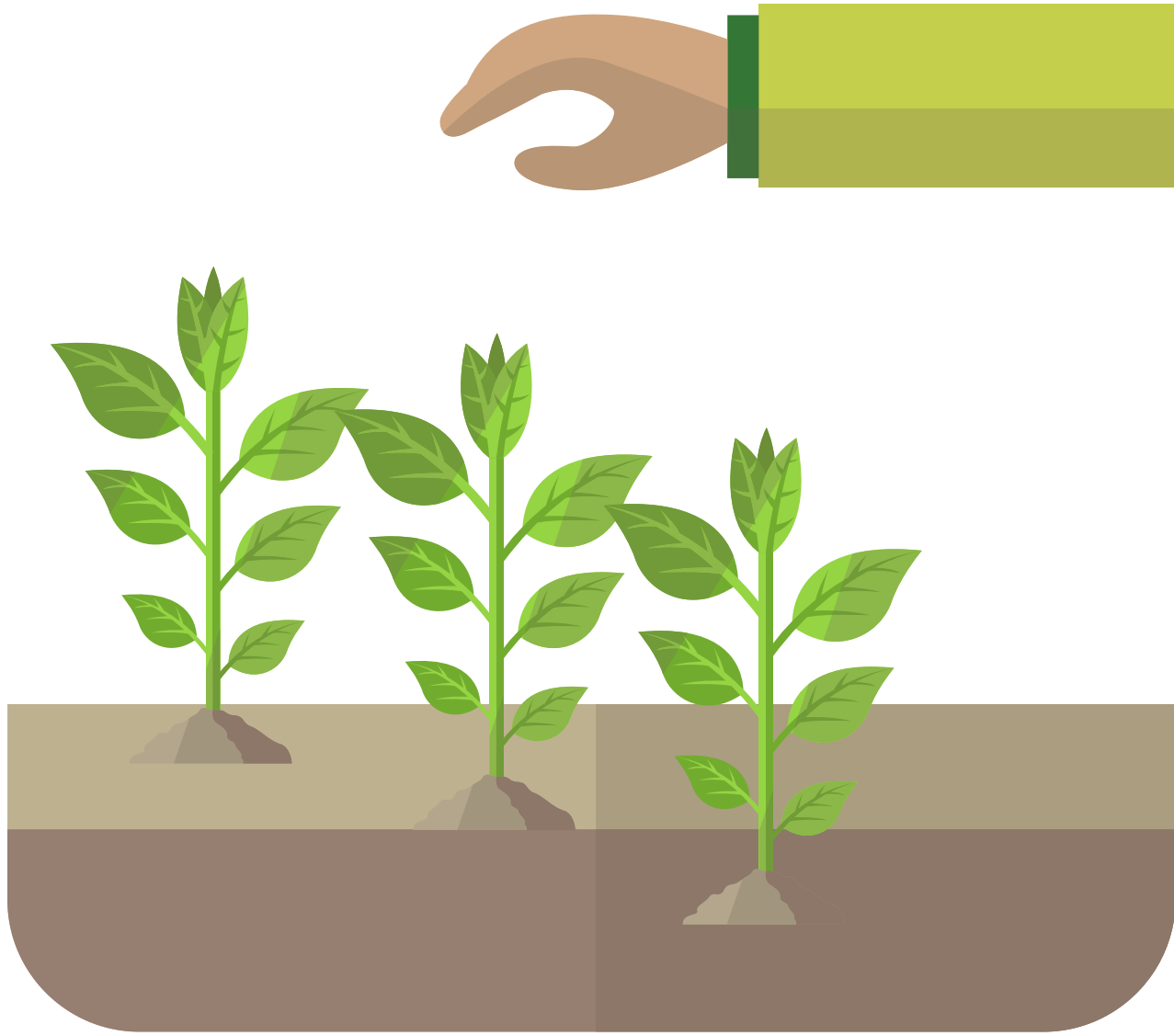
23. TAMİR YAPMAYI ÖĞRENİYORUM ETKİNLİĞİ

Yıpranmış, kırılmış, bozulmuş bir şeyi atmadan önce onarıp, onarılamayacağını deneyin. Bunu çocuğunuzun yanında ve hatta onun yardımıyla yapmaya çalışın. Bu özgünlüğünü, tasarruf fikrini geliştirir, ayrıca el becerilerini de güçlendirir.

24. FASULYE YETİŞTİRME DENEYİ

İki ayrı kaptaki pamuklar içine fasulye, mercimek, nohut vb. ekin. Kabin birindekini sulayın fakat evin en karanlık yerinde saklayın. Diğerini sulayın ve güneş görmesini sağlayın. Bir süre sonra ortaya çıkan farkları gözlemleyin ve tartışın.

25. ÇOCUK İSİMLERİ OYUNU

“Çocuk İsimleri Oyunu” oynayın. Kız ya da erkek isimlerini ayırmadan aklınıza gelen çocuk isimlerini ardı ardına söyleyerek oyunu başlatın. Daha sonra çocuğunuzun da bildiği isimleri söylemesini isteyin. Sırayla siz, çocuğunuz ve eşiniz bildiğiniz isimleri söyleyin. Oyunun ilerleyen aşamasında sadece kız ya da erkek isimleriyle oyuna devam edin. Bu oyunla hem dil gelişimine yardımcı olursunuz hem de belleğini güçlendirirsiniz.

26. BALON TAŞIMA OYUNU

Çocuklar balonu çok severler. Balonun hareketine kendilerini uydurmaları ciddi bir koordinasyon, dikkat, denge; zamanı ve eylemi kontrol etme işidir. Çocuğunuzun balonu havaya atıp, tutarak bir odadan diğerine gitmesini isteyin. Bu eğlenceli bir aile oyunu olabilir. Bu nedenle balon taşıma oyununu hep birlikte oynamayı deneyin.

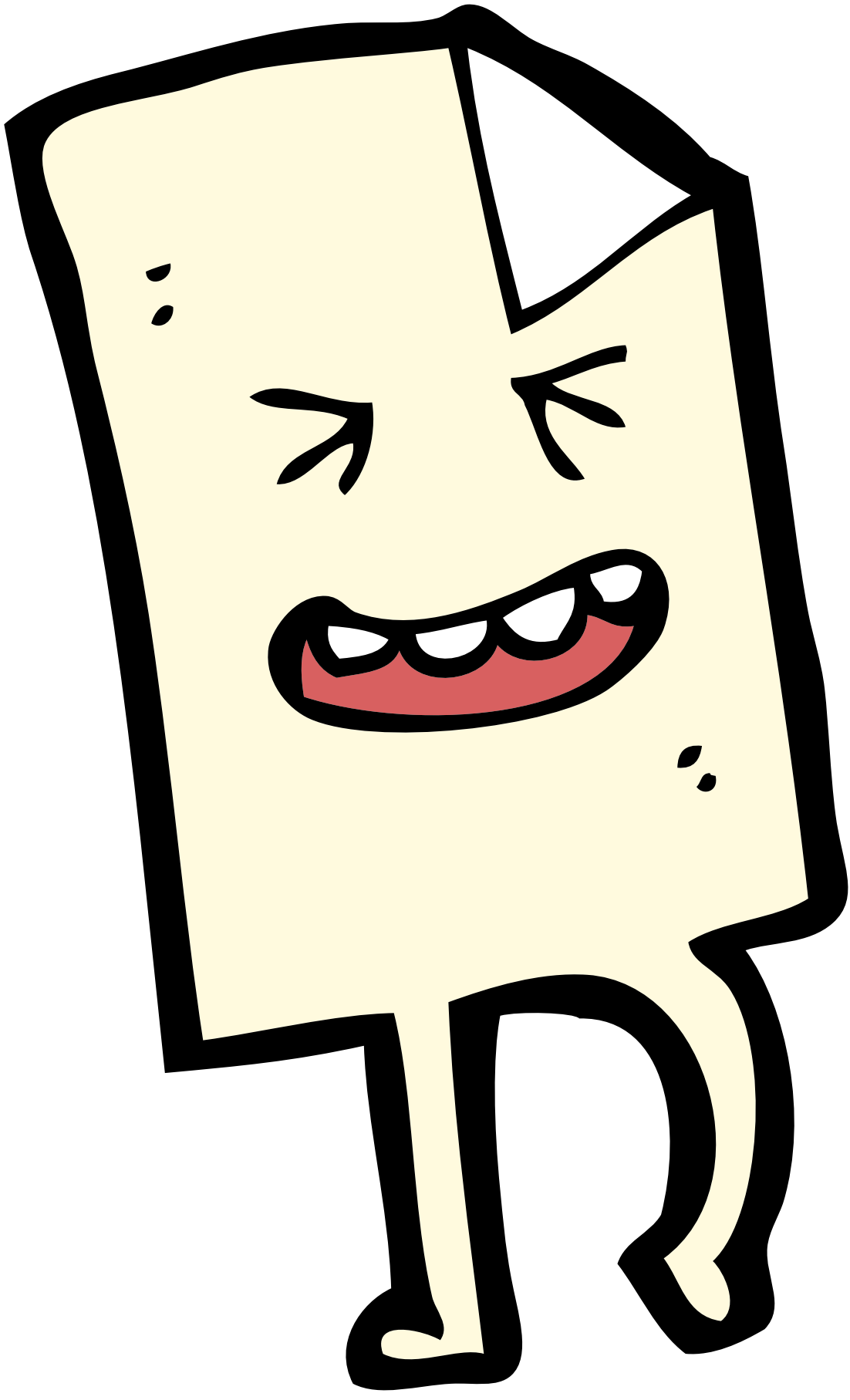
27. ÇALAR SAAT OYUNU

Evin içinde herhangi bir yere çalar saatinizi ya da cep telefonunuzu saklayın ve bir süre sonra çaldırın. Çocuğunuzun sesin geldiği yeri bulmasını isteyin.

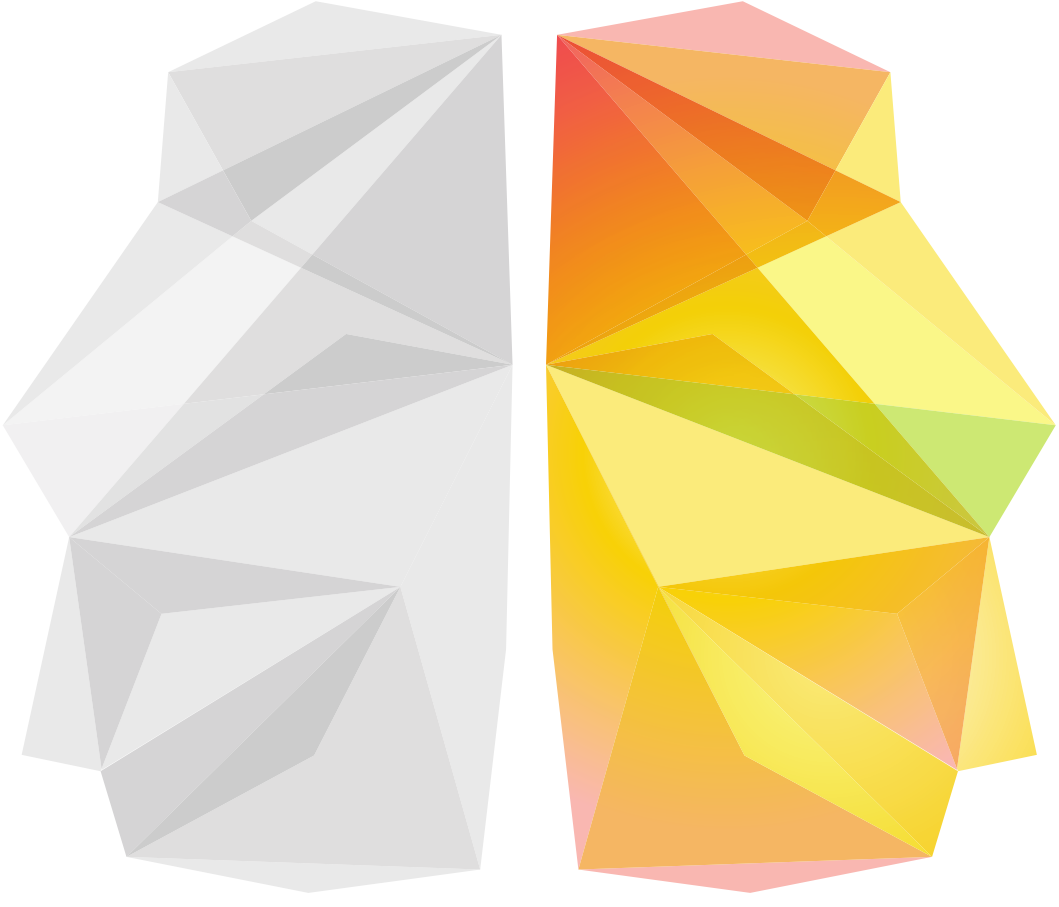
28. KAĞITTAN EŞYALAR OYUNU

Kağıttan yapılmış şeyler listesini çıkarın. Bu oyunu birkaç günlük bir araştırma projesi olarak sürdürün. Her gün yeni bulduğunuz kâğıt şeyleri listenize ilave edin. Çevrenizdekileri oyuna dâhil edin. Çevrenizde ne kadar çok kâğıt ürün olduğunu görmek ilginç olacaktır.

29. YAN YANA OYUNU

“Yan yana olan şeyleri bulma” oyunu oynayın. Evde, yolda, bahçede, dükkanda yan yana olan neler var? Eğer yazabiliyorsa çocuğunuzdan bir liste yapmasını isteyebilirsiniz. Ağaçlar, apartmanlar, raftaki bardaklar. Elimizdeki parmaklar, kuyruktaki insanlar vb. Bu, mekânsal ilişkilerin anlaşılması ve gözlem becerilerinin gelişmesi için ailece oynayabileceğiniz heyecan verici bir oyundur.

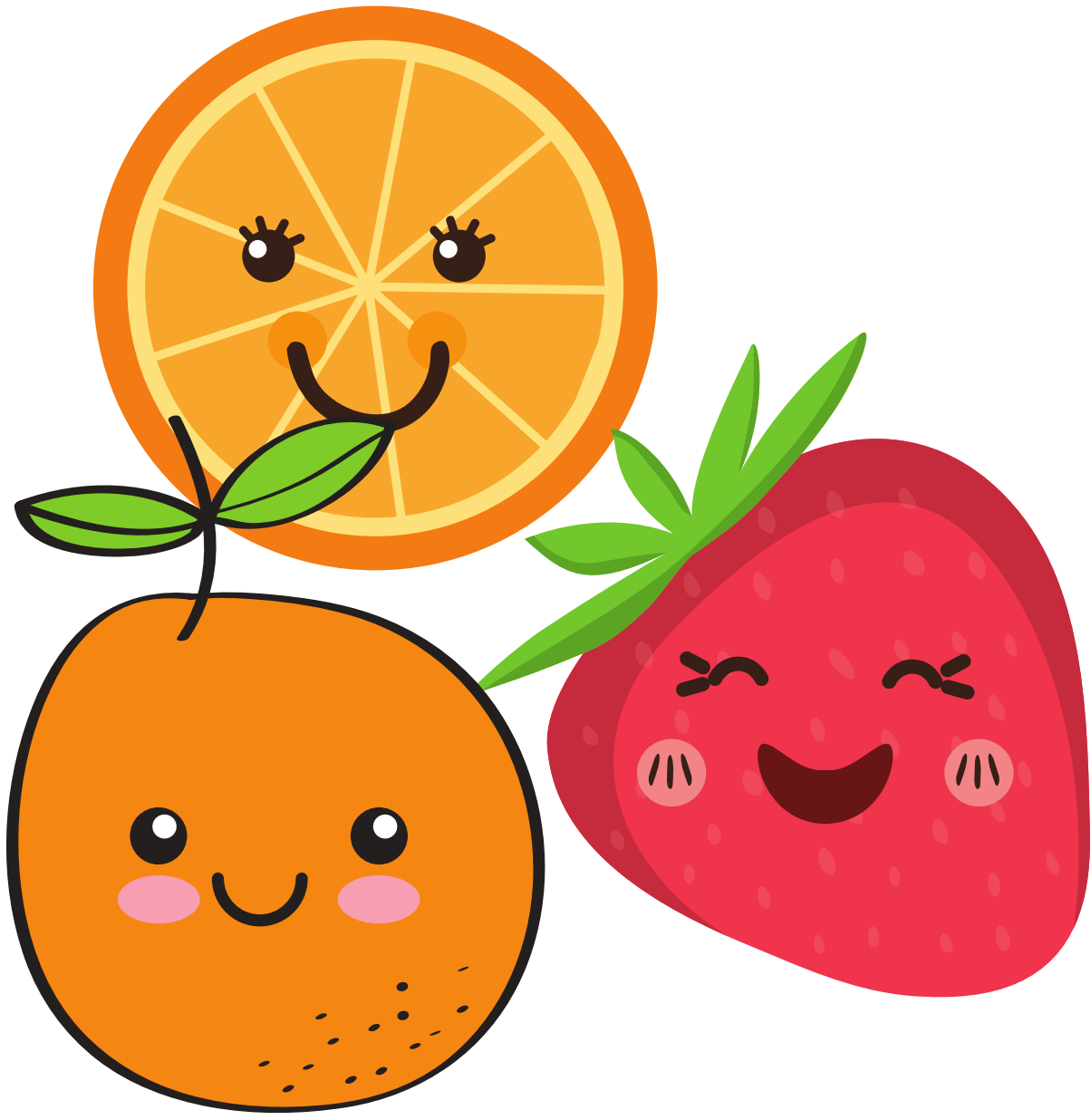
30. AİLE DANSIMIZ ETKİNLİĞİ

Çocuğunuzla beraber basit birkaç dans hareketini bir araya getirerek “aile dansınızı” oluşturun. Provalar yapın, bu işi ciddiye aldığınızı hissettirin. Hazırlıklarınız tamamlandığında aile dansınızı çocuğunuzla beraber yapın ya da evdeki değişik malzemelerle enstrümanlar tasarlayın. Çocuğunuza çok sevdiğiniz bir şarkıyı, türküyü öğretin. Sizden çocuğunuza bir şarkı veya türkü emanet bırakın.

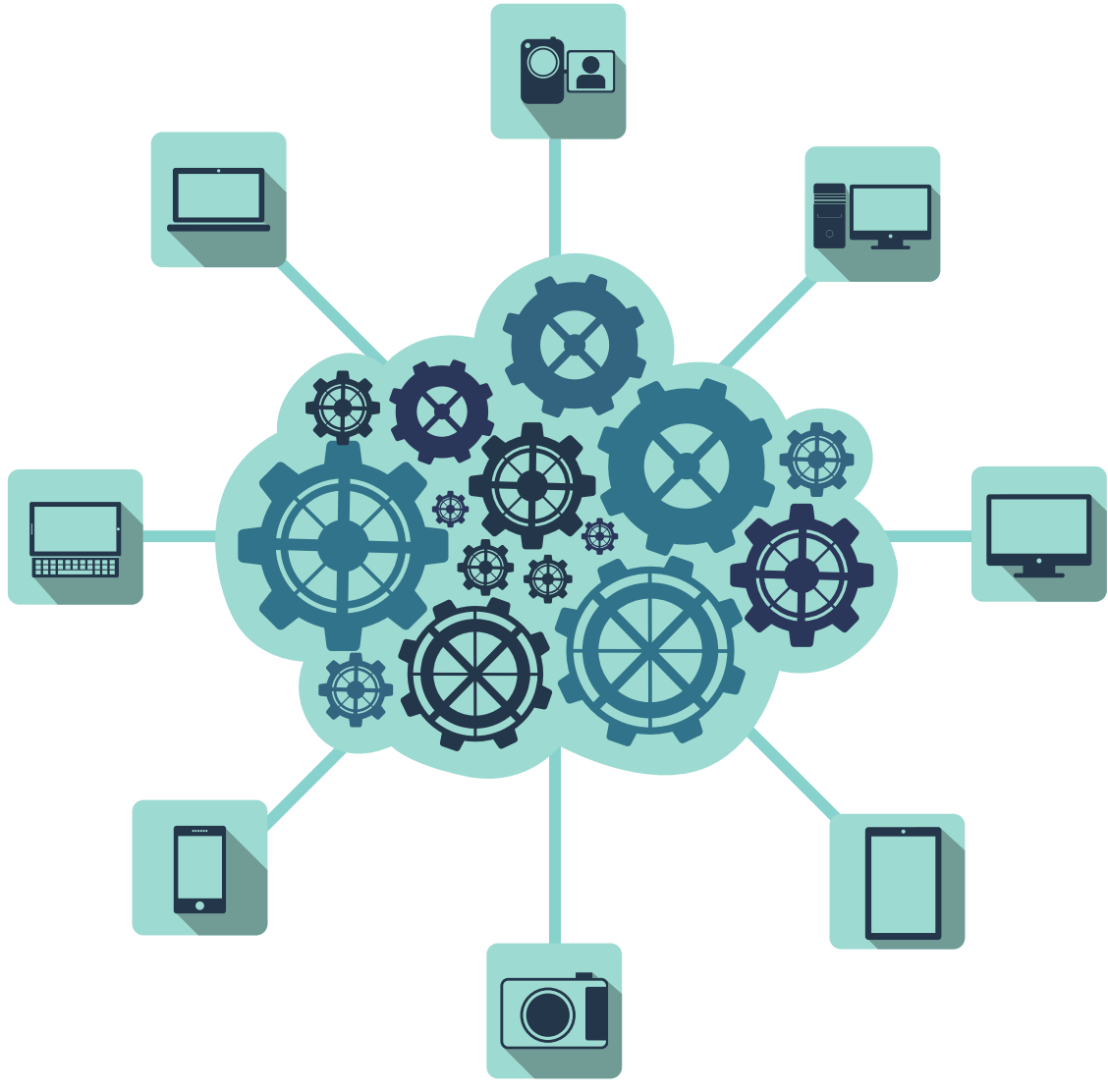
31. NEŞELİ MUTFAK OYUNU

“Neşeli mutfak” oyunu oynayın. Çeşitli yiyecekleri (peynir, zeytin, domates, maydanoz, havuç, ekmek yumurta vb.) kullanarak tabağın içinde insan yüzleri tasarlamalarına yardımcı olun. İlk olarak sizin model olmanız gerekebilir.

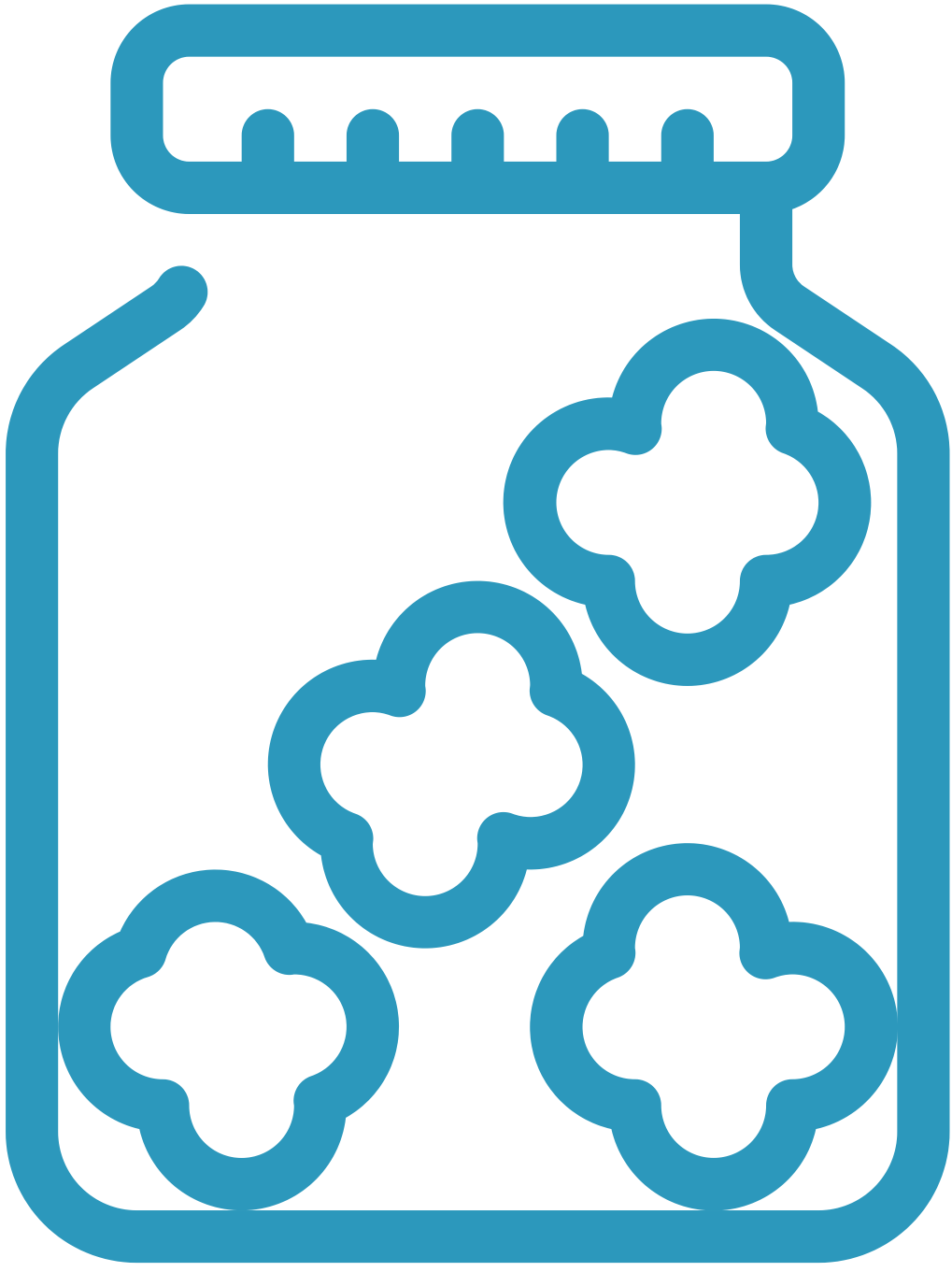
32. TEKNOLOJİK ALETLERİ TANIYORUM ETKİNLİĞİ

Hesap makineleri, daktilolar, bilgisayar klavyesi, fotoğraf makinesi, radyolar, saatler, kumandalar çocukların merak ettiği ve incelemeye hevesli oldukları araçlardır. Artık kullanamayacağınızı düşündüğünüz bu tip malzemeleri çocuğunuzun eline verin. İçini açmasına, incelemesine, parçalarını tanımasına olanak verin. Bunların sembolik oyunlar oluşturması açısından çok değerli malzemeler olduğunu unutmayın.

33. SANA MESAJ VAR! OYUNU

“Sana mesaj var” oyunu oynayın. Küçük kağıtlara çeşitli yönergeler yazın ve bunları bir kavanoza koyun. Ailece bir arada olduğunuzda kavanozdan kağıtları sırayla çekin, kağıdınızda yazılan yönergeyi yerine getirin. Yönergelerinizin ilginç, eğlendirici ve eğitici olmasına özen gösterin. “Gözünü kapat ve burnunu tut, gazetenin son sayfasında gördüğün bir şey söyle, salonda bir şeyin yerini değiştir vb.”

34. ÜLKELERİ TANIMA ETKİNLİĞİ

Çocuğunuzla birlikte her gün yeni bir ülke tanıyın. Ülkenin tanıtımını izleyin veya tanıtımının yapıldığı bir yazı okuyun. Öğrendiğiniz ülkenin haritasını çizin. Ülkede yetişen bitkileri ve en çok dikkatini çeken mekânı haritada çizerek gösterin. Başka ülkelerin bayraklarını inceleyin. İsteddiği bayrakları çizmesine izin verin. Daha sonra birlikte haritada ülkelerin yerini bulma oyunu oynayın. İlgisini çeken ülkeleri araştırması için ona yardımcı olun. Eğer isterse başka ülkelerde hangi dillerin konuşulduğunu araştırın; beş farklı dilde teşekkür etme ifadesinin nasıl olduğunu öğrenip evinizin çeşitli yerlerine asıp söylemeye çalışın.

35. YAŞLILARIMIZI MUTLU EDİYORUZ ETKİNLİĞİ

Ailenizde ve çevrenizde bulunan yaşlı kimseler için bir meyve sepeti ya da meyve salatası hazırlayın ve onlara hediye edin.

36. GÖLGE OYUNU

Akşam evinizde lambaları kapatın.
El feneriyle duvarda gölge oyunu
oynayın. Çocuklarınızın neler
anlattıklarına dikkat edin.

37. PORSELEN TABAKLA SANAT ETKİNLİĞİ

Porselen beyaz tabak üzerine tahta kalemiyle figür çizin, tabağa yavaş yavaş su dökerek çizdiğiniz figürleri hareketlendirin.

38. UZMAN KONUŞMASI OYUNU

Aile içinde bir gündem belirleyin.
Belirlenen bu konuda aile bireyleri beşer
dakika uzman rolünde konuşsun.
Diğerleri uzman rolündeki kişiyi dinlesin.
Merak ettikleri soruları uzman
rolündeki kişiye yöneltsin. Süre arzu
edilirse uzatılabilir.

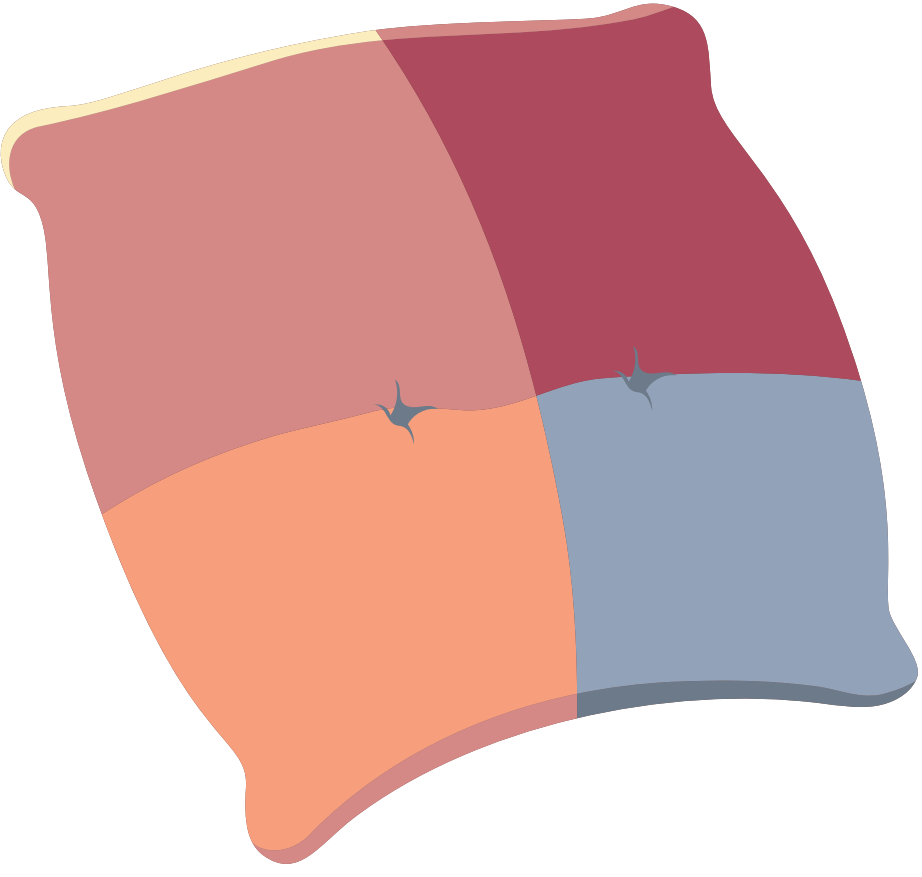
39. KUKLA OYUNU

Aile üyelerinden biri bir hikâye anlatsın.
Aynı anda bir kişi hikâyenin resmini
çizsin, diğer aile üyesi ise kukla
vb. materyallerle hikâyenin
canlandırmasını yapsın.

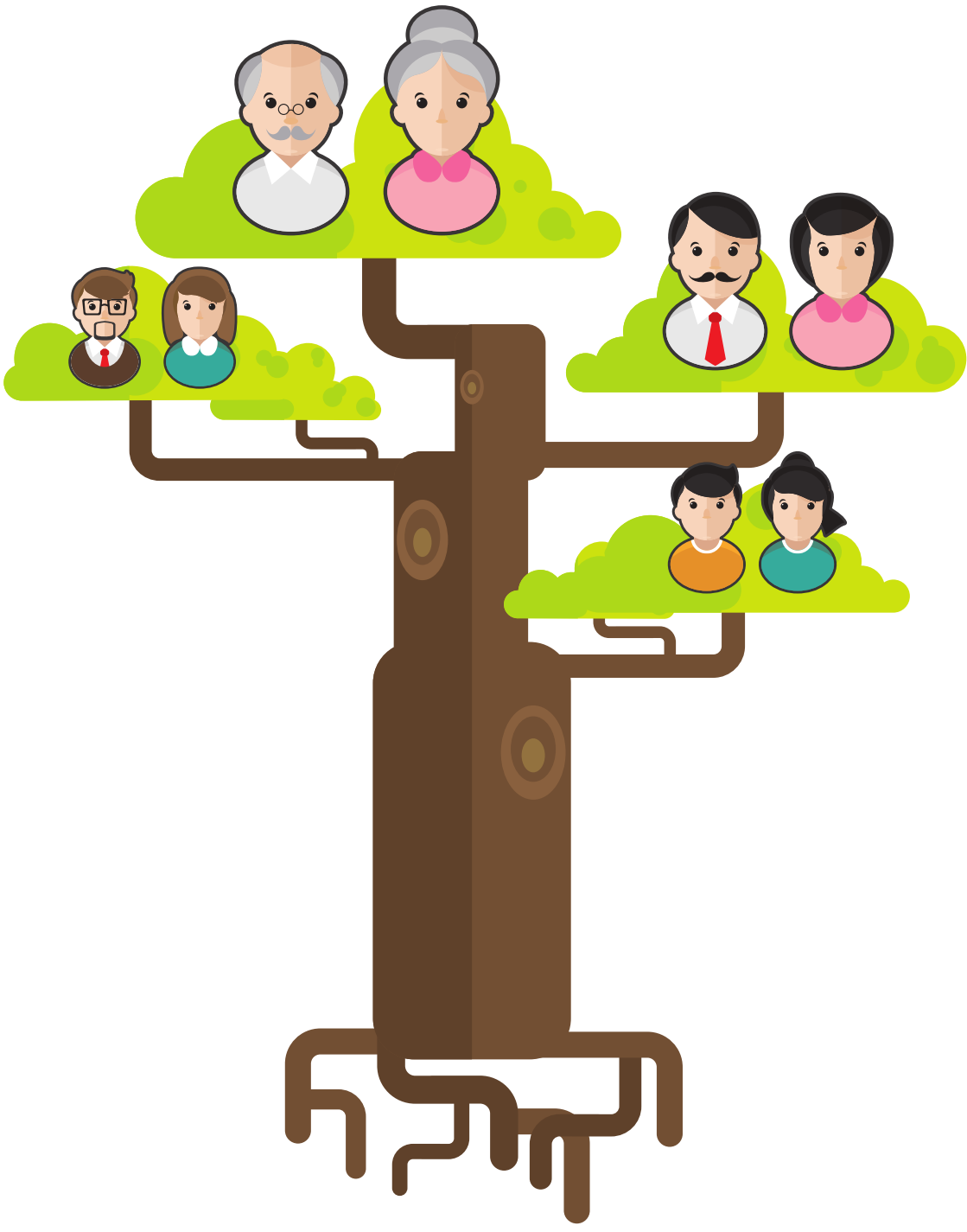
40. PARKUR OYUNU

Evinizdeki minderler, yastıklar ve hayal edebileceğiniz farklı eşyalardan atlamalı, zıplamalı bir parkur kurun. Parkuru süreli tamamlamalarını sağlayın. Müzik de bu eğlenceli dakikalarınıza eşlik edebilir. Çocuklarınızın enerjilerini atmalarını sağlayın.

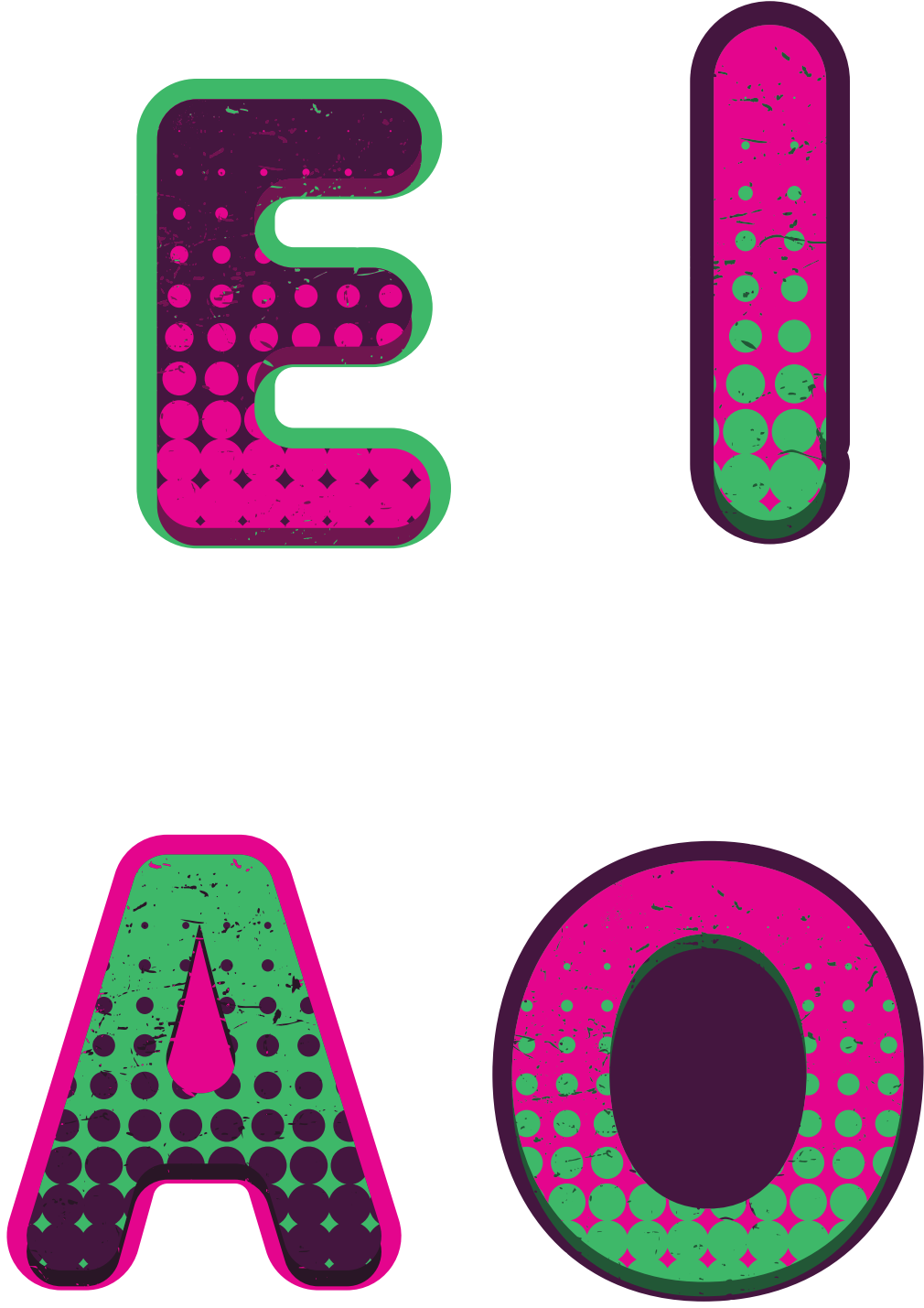
41. SOY AĞACI ETKİNLİĞİ

Eski fotoğrafların etrafında ailece toplanın. Çocuklarınıza köken ailenizi ve özelliklerini anlatın. Geçmişten getirilen mirası kucaklamalarını sağlayın.

42. SESLİ HARF DEĞİŞTİRME OYUNU

Bu oyunda günlük hayatımızda kullanılan kelimelerdeki sesli harfler, seçilen başka bir sesli harfle söylenmeye çalışılır. Mesela, oyunculardan birinden haftanın günlerini sadece 'e' sesli harfini kullanarak sayması istenir. Doğru söyleyip söyleyemediği kontrol edilir. Yani oyuncunun Pazartesi kelimesini Pezertese, Salı'yı Sele, Çarşamba'yı Çerşembe gibi söylemesi gerekir. Bu oyunda yılın ayları, sebzeler veya başka kelime grupları kullanılabilir.

ÇOCUKLARA OKUMAYI SEVDİRECEK 42 ALTIN KURAL

1. Ev Kütüphanesi oluşturmak,
2. Çocuğun adıyla kitap kaşesi yaptırmak,
3. Gazetelik ve dergilik yapmak,
4. Çocukların çantasında kitap bulundurmak,
5. Özel günlerde kitap hediye etmek,
6. Kitap fuarlarına gitmek,
7. Kitaplarla fotoğraf çektmek,
8. Anne babayla okulda kitap okumak,
9. Takvim yaprağı okumak,
10. Yazarlarla hatıra defteri oluşturmak,
11. Yazarlarla fotoğraf albümü oluşturmak,
12. Şiir ezberlemek, tekerleme, bilmece, mani, ninni, deyim ve atasözlerini öğretmek,
13. Ailecek okuma kampı yapmak,
14. Aile için okuma karnesi hazırlamak,
15. Konuşan kitaplar almak,
16. Kitap oyunları oynamak,
17. Kitaplardan bölümler okuyarak merak uyandırmak,
18. Kitaplardaki resimlerden hikâye oluşturmak,
19. Kitap kapağı resmi yapmak,
20. Kitap albümü oluşturmak,
21. Kitap ayracı yapmak,

ÇOCUKLARA OKUMAYI SEVDİRECEK 42 ALTIN KURAL

22. Aile ve arkadaşlarla kütüphanelere gezi düzenlemek,
23. Hikâye ve masal anlatmak,
24. Şahsi kütüphane oluşturmak,
25. Kendi sözlüğünü oluşturmak,
26. Sözlükten kelime bulma yarışması yapmak,
27. Dergiye abone olmak,
28. Kitaplarla ilgili sunum hazırlamak,
29. En sevdiği yazara mektup yazmak,
30. Sevdiklerimize kitap hediye etmek,
31. Okulda kitap tanıtım programları yapmak,
32. Kitap kumbarası yapmak,
33. Okur-yazar buluşması yapmak,
34. Evde okuma saati yapmak,
35. Kitap okuma yarışmalarına katılmak,
36. Kütüphanelere üye olmak,
37. Okullarda imza günleri düzenlemek ve yazarlarla söyleşi yapmak,
38. Kitap dergisi hazırlamak,
39. Uyumadan önce mutlaka kitap okumak,
40. Kitap bulmacası hazırlamak,
41. Kitap bağışı kampanyası düzenlemek,
42. Kitapçılarda/sahaflarda kitapları incelemek.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

KİTAP OKUMAYI SEVDİREREK ALIŞKANLIK HÂLINE GETİRMEK

Günümüz dünyasında hızla gelişen iletişim ve bilgi teknolojileriyle bireylerin gelişmeleri takip edebilmesi, çağı yakalayarak üretken bireyler olabilmesi, okuma ve yazma sevgisinin aşılması oldukça önemli hâle gelmiştir. Bireylere okuma sevgisi ve alışkanlığı kazandırmak, bugün modern dünyanın en temel eğitimsel hedefleri arasındadır. İletişimle birlikte dünyamız bir taraftan gittikçe küçülmekteyken diğer taraftan yine bu yolla çok hızlı bir şekilde büyümektedir. Artık insanlar kendilerinden kilometrelerce uzaktaki bilgiye sadece birkaç saniyede ulaşabilmekte ve aynı kaynaklara yönelebilmektedir. Erişilen bilgi ve tecrübelerin okuma yoluyla kazanılması, iyi bir okuyucu olmanın gereğini iyice belirginleştirmektedir.

Nitelikli eğitime, nitelikli okur yetiştirerek ulaşılabilir. Çocukların teknolojiye bağımlı olarak yetiştiği bu zamanda okumanın önemi bir kat daha artmaktadır. Dijital dikkat dağıtıcıların bütün yönleriyle insanları kuşatması okuma farkındalığı çalışmalarını gerekli kılmaktadır. Kitapları insanların olduğu her yerde bulundurarak onların okunmasını sağlamak, televizyon ve sosyal medyanın toplum üzerindeki olumsuz etkisini azaltmaktadır. Bireyin okuma serüvenindeki en önemli paye kitabı sevdirmektir. Kitap aracılığıyla duygu ve düşünceler eğitildikçe bireyler okumayı yaşam biçimine dönüştürmüş olur.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

Okuma Alışkanlığı Kazandırmada Aile ve Okulun Etkisi

Bireylerde beyin gelişiminin %90'ına yakını ilk 36 aylık dönemde tamamlanmaktadır. Çocuklarının gelecekteki başarıları için bu yaşlar kritik dönemdir. Beynin en hızlı geliştiği okul öncesi çağda çocuklar daha çok kelimeyle buluşturulmalıdır. Çünkü çocuklarda zengin kelime hazinesi başarıyı getirmektedir. Bu bağlamda Hart ve Risley tarafından gerçekleştirilen “30 Milyon Kelime Farkı” araştırmaları bize ışık tutmaktadır. Farklı sosyo-ekonomik seviyelerden ailelerin, çocukları ile aralarındaki diyaloglar üzerinden kullandıkları kelimelerin istatistikleri tutulmuştur. Belirli periyotlarla izlenen çocukların 36 ay sonucunda diğer gruplarla kelime hazinesi farkı ciddi oranda açılmıştır. Çocuklarıyla daha fazla konuşan, daha çok kaliteli zaman geçiren, daha çok diyalog kuran ve daha çok kitap okuyan ebeveynlerin çocuklarının kelime hazinesinin daha çok arttığı, 3 yaş ve sonrasında IQ skorlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

Okuma Alışkanlığı Kazandırmada Aile ve Okulun Etkisi

Çocukların okul öncesinde başlayan ve birinci sınıfta perçinlenen okuma macerası, sonraki sınıflarda çeşitlenerek devam etmektedir. Düzenli bir okuma alışkanlığı kazandırmak çocukluk döneminde geleceğe yapılacak yatırımın en kıymetli basamağıdır. Öğrencilerin bilimsel ve eleştirel düşünme yollarını kazanmaları için seviyelerine ve ilgilerine uygun kitapları seçebilmelerini sağlamak da okulda kazandırılması gereken önemli hasletlerdendir. Okulda yapılan karar verme, akıl yürütme ve problem çözme gibi zihinsel etkinliklerle öğrencilerin bilişsel becerilerini ve hayal gücünü geliştirip, doğru düşünmelerini sağlayarak fikirlerine destek verilen üretken insanlar olmaları sağlanmalıdır. Böylece toplumun yaşam ve eğitim kalitesi de büyük oranda artacaktır.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

Okuma Alışkanlığı Kazandırmada Aile ve Okulun Etkisi

Çocukluk yıllarındaki yaşantılar, kişiliğin şekillenmesinde etkili olduğundan okuma alışkanlığının kazandırılmasında ebeveynin rolü oldukça önemlidir. Aile için en hususi yatırım çocukların ruhlarına yapılındır. Anne ve baba çocuğun kitap okumayı bir yaşam biçimi hâline dönüştürmesinde öncü ve rehber olmalıdır. Çocuklar kendi kanatlarıyla uçmaya başlamadan önce aile, çocuğun kişiliğini ve ruhunu geliştiren, tarih ve kültür bilinci kazandıran, bilgiyi sevdiren en özel değerlerden kitapla çocuk arasında aidiyet kurmalı ve çocuğu desteklemelidir. Yetişkinlikteki başarı, çocukluk döneminde sıcak ve destekleyici anne babaya sahip olmakla ilişkilidir. Başarılı bireyler olmak için öğrenilmesi gereken çok bilgi vardır. İnsanlık için faydalı işler yapan başarılı kişilerin hayatlarına bakıldığında okuma alışkanlığına sahip oldukları görülür. Fatih Sultan Mehmet, en çok kitap okuyan devlet adamlarından biri olarak tarihe geçmiştir. Çok zengin bir kütüphaneye sahip olan Sultan Fatih, İstanbul'u fethettiğinde ilk yaptığı işlerden birisi de büyük kütüphaneler kurmak olmuştur. Kişisel kütüphanesi dönemin bilim adamlarının araştırma yapmak için sık sık uğradığı bir mekândır.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

Okuma Alışkanlığı Önündeki Engeller

Okuma ilgisinin oluşması için öncelikle bireyin ihtiyaçlarının bilinmesi gerekmektedir. Okulda veya evde çocukların ihtiyaçları dikkate alınarak okumaya karşı ilgi duymaları sağlanabilir. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda kitaplar okutularak okuma sevdirebilir. Öğrencilerle yapılan bir mülakatta, okumayı sevmeyen öğrencilerin okuma alışkanlığı konusundaki görüşlerine başvurularak bu etkinliği niçin sevmedikleri, sevmemelerine etki eden unsurlar, aile bireyleri ve arkadaşlarıyla ilişkileri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Mülakat sonucunda okuma alışkanlığı geliştirmenin önündeki engeller şöyle sıralanmıştır:

- Hangi kitabı okumaları gerektiğini bilmemeleri,
- Boş zamanlarını TV, İnternet vb. ile değerlendirmeleri,
- Kitap fiyatlarının fazla olması,
- İlgilerine hitap etmeyen kitapları okumak için zorlanmaları,
- Evde ders kitaplarından başka kitap olmaması,
- Kitap konusunda aile bireyleri ya da arkadaşlarıyla sohbet etmemeleri,
- Çocukluklarında kitaplarla tanıştırılmamaları,
- Kitap okumanın sevdirelmemesi,
- Okuma konusunda model ve yol gösterici olacak insanlarla karşılaşmamaları.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

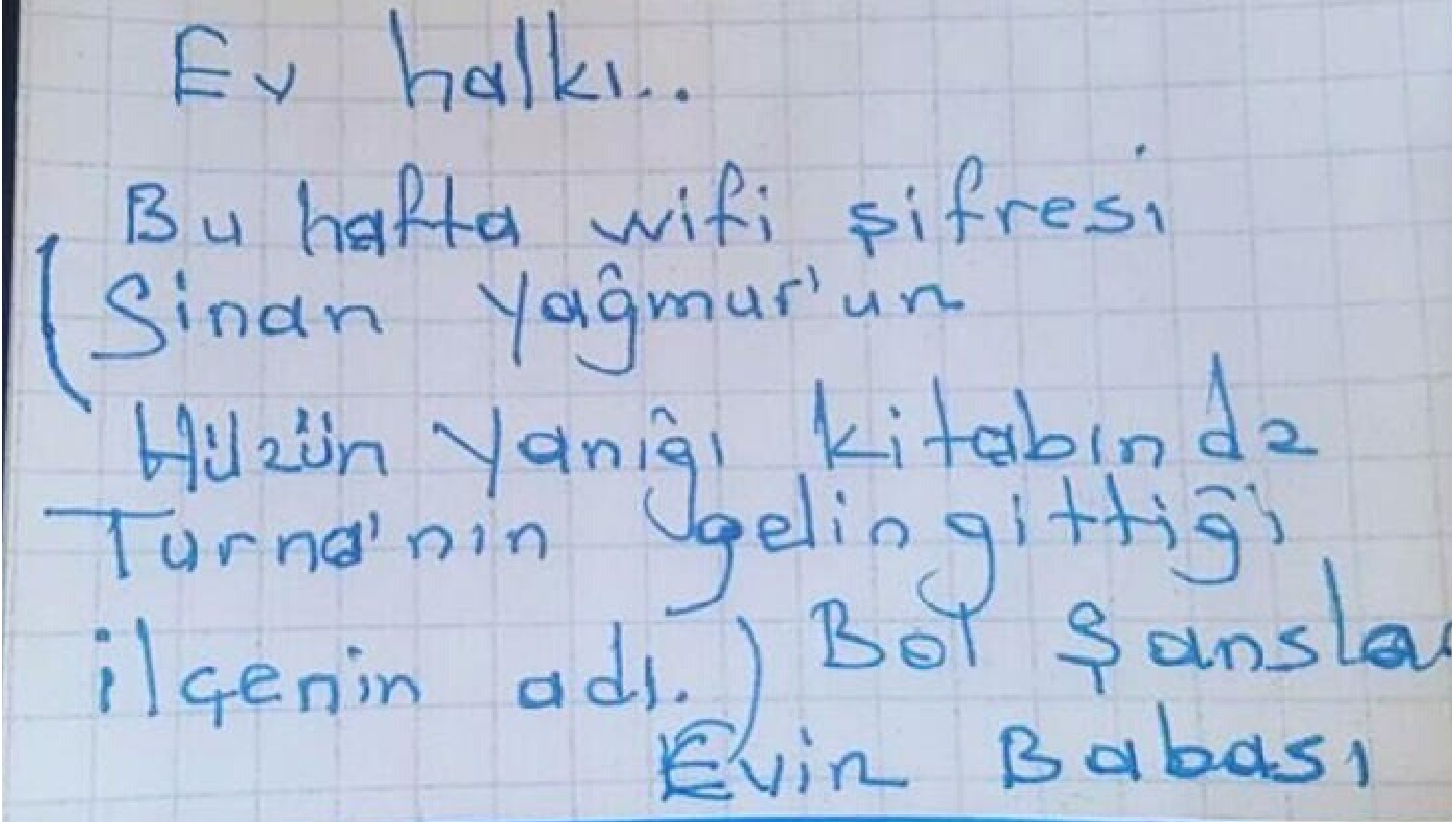
Çocuklarımıza Okuma Alışkanlığını Nasıl Kazandırırız?

Çocuklarla kitaplar arasındaki engelleri kaldırma noktasında oldukça hassas olunması gerekmektedir. İlk aşamada, çocuğun okuyacağı kitabı seçerken ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır. Kitap tercihimizde temel kriterimiz çocukların yaşı ve gelişim seviyelerine uygunluk olmalıdır. Soru sorduran, meraklandırıran, hayal kurduran ve ayaklarını yerden kesen kitaplar tercih edilmeli, kitapların nitelikli ve sürükleyici eserler olmasına özen gösterilmelidir. Herkesin severek okuyabileceği kitap/kitaplar mutlaka vardır. Okumayı sevdirmek için bireylere, ilgisi dâhilinde bir kitabı okuyup bitirme ve bundan hoşnut olma hissi tattırılabilir. Bunun için çocuklar, sevebilecekleri kitaplarla tanıştırılmalıdır. Ebeveynlerin evlerini, öğretmenlerin de sınıflarını buna göre düzenlemeleri gerekmektedir. Bunun için aileler çocuklarına kitap alma konusunda daha duyarlı olmalı, evlerde kitaplık oluşturulmalı, okul ve sınıfların kütüphane imkânları geliştirilmelidir.

Herkesin yapısal olarak farklı seçimleri, farklı ilgi alanları ve dinamikleri var. Öğretmenler ve ailelerin çocuklarda ilk önce bunları destekleyip parlatması gerekmektedir. Okuma alışkanlığının kazandırılmasında en çok kullanılan yöntemlerden biri olan ödül, hiç kitap okumayan çocukların kitapların gizemli dünyasıyla tanışması için güzel bir başlangıç olabilir. Ancak hâlihazırda kitap okuyanlar için içsel motivasyonu azaltıp dış kontrole çocuğun kitaptan uzaklaşmasına neden olabilir. Ödül gelişim ihtiyacını karşılamadığı için iç motivasyonu artırmaz. Birey gelişim için dışarıya bağımlı hâle gelir. Bir iç pusula geliştiremez.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

Çocuklarımıza Okuma Alışkanlığını Nasıl Kazandırırız?

Yukarıdaki görselde bir babanın okumaya yönlendirme gayreti ilk etapta takdir edilecek bir davranış olarak göze çarpmaktadır. Ancak uzun vadede, fayda/zarar analizi yapıldığında pek de masum bir çaba olmadığı ortaya çıkmaktadır. Burada kitap ARAÇ, internet kullanımı ise AMAÇ olmuştur. Kitabın önemi ikinci plana atılmıştır. Yapacağımız özendirici okuma etkinliklerinde mutlaka kitap okuma eylemi AMAÇ olmalıdır. “Kitap okuma” koşulsuz şekilde gerçekleşerek anlam kazanmalıdır. Çocukların zihnine yüklenen kitap şeması dışarıdan zorlamayla değil çocuğun kendi içsel süreciyle oluşmalıdır.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

Okumanın Önemi Üzerine Araştırmalar

Araştırmacılar manyetik rezonans görüntüleme (MR) yöntemini kullanarak en iyi okuma becerilerine sahip çocukların aynı zamanda beyinlerinin farklı bölümleri arasında en çok etkileşim olan çocuklar olduklarını kanıtladılar. Okumak, tüm beyni çalıştıran bir eylemdir. Okuma becerisinin gelişmesi için sesli okuma ya da kişi kitap sayfasına bakarken birinin ona kitabı okuması gibi çok duyulu bir yaklaşımdan faydalanılabilir. PIRLS raporuna göre evlerinde çok çocuk kitabı bulunanlar, az çocuk kitabı bulunan öğrencilerden daha başarılı durumdadırlar.

Başka bir çalışmada roman okumanın beyin üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Emory Üniversitesi'nden Gregory Burns ve meslektaşları manyetik rezonans (MR) sonuçlarına dayanarak okumanın etkilerini öncesi ve sonrası olarak görmek istediler. Üniversite öğrencilerinden, Robert Harris'in İtalya'daki Vezüv Yanardağı patlaması konulu gerilim romanı Pompei'i okumaları istendi. Bu kitabın seçilmesinin sebebi güçlü bir anlatıma sahip olması ve gerçek olaylara dayanan etkileyici bir konuyu işlemesiydi. Romanı okuduktan sonra, öğrencilerin beyinlerinde dil ile ilgili bölümlerdeki bağlantılar arttı. Beynin duyuşal motor bölgesinde de hareketlenme meydana geldi, bu da okuyucuların kitaptaki karakterlerle benzer hisler yaşadığını gösteriyordu.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

Okumanın Önemi Üzerine Araştırmalar

Bunların yanı sıra kitap okumanın uzun vadeli etkileri de mevcut. Okumak, beyninizi uyarır ve yaşlı insanlarda bilişsel zayıflamayı erteler. Araştırmalar, televizyon izlemenin Alzheimer için bir risk faktörü oluşturmaya karşın düzenli kitap okuyan yaşlı kişilerde Alzheimer görülme ihtimalinin iki buçuk kat azaldığını kanıtlamıştır. Sussex Üniversitesi araştırmacılarına göre altı dakika kitap okumak stres seviyelerini yüzde 68 oranında azaltabilir. Okumak bu konuda, müzik dinlemek (yüzde 61), çay ya da kahve içmek (yüzde 54) ve yürüyüş yapmak (yüzde 42) gibi diğer tüm rahatlatıcı aktiviteleri geride bırakmaktadır.

Türkiye Okuma Kültürü Araştırması 2019 sonuçları, okuma oranının yüksekliğinde birincil etkenin aileden gelen destek olduğunu ortaya koymuştur. Aileden destek almış kişilerin okuma seviyesi birebir orantılı olarak artmaktadır. Özellikle genç ebeveynler çocuklarına daha fazla kitap okumaktadır.

Sizce okuma kültürü nasıl yaygınlaştırılmalı?	Okuyanlar	Okuyabilirler	Eskiden okuyanlar	Okumayanlar	Türkiye
Okullarda öncelik verilmeli	26,7	34,2	34,0	32,1	30,5
Anne, babalar yönlendirilmeli	52,9	37,6	42,6	35,2	44,4
Kitap okuyanlara ödül verilmeli	3,5	7,2	4,7	9,8	5,8
Kitap fiyatları ucuzlatılmalı	6,2	6,1	4,5	6,5	6,0
Her yerde kitabeveleri olmalı	3,1	4,6	3,4	3,6	3,5
Her yerde kütüphaneler olmalı	7,1	8,7	9,0	6,2	7,5
Böyle bir şeye gerek olduğunu düşünmüyorum	0,6	1,7	1,7	6,5	2,3
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

VELİLERİMİZE İTHAFEN

Çocukların ruhunu keşfederek şahsiyetini dengeleyecek, değerli ve başarılı insan olmasını sağlayacak en etkili yöntem okumadır. Nasıl ki yumurta içten kırıldığında yeni bir hayat başlıyorsa biz de değişimi toplumun nüvesi olan aileden başlatarak kalıcı bir dönüşümü hedeflemekteyiz.

Okuma seferberliğimiz aileyle başlayacak ve zaferimiz de aile ile olacaktır. Çocuklar dinledikleri masalların rüyasını görürler. Bu yüzden okuma ailenin sıcak ortamında başlamalıdır.

Kitap kapağını aralayarak başlayan okuma, varlıktaki hikmeti ve hikmetin arkasındaki gücü görmeyi sağlamalıdır. İnsan okuyarak kendinde derinleşirken, sorumluluk ve fedakârlık duygularını kuşanarak ahlaki olgunluğa erişebilmelidir. Okuma gözlerden sonra kalpte vuku bulmalı, Âşık Veysel misali kalbiyle görmeyi öğrenmelidir insan... Okudukça kainattaki canlılığı sevenler, ruhuna incelik ve estetik katarken, akli besleyerek fikir üretmeyi de başarabilmelidir.

VELİLERİMİZE İTHAFEN

SÖZÜN SONU

Üniversite öğrencilerine yapılan bir eğitim yatırımı 1,4 oranında geri alınmakta olup ilköğretim öğrencilerine yapılan yatırım ise 7 katı ile geri dönmektedir. Çocuk eğitimi üzerine yapılan bütün çalışmaların temeli ve en değerlisi okumayı sevdiren alışkanlık hâline getirmektir. Fikir üretmeyi sağlayan okumayla insanlara toplumun bir üyesi olarak beden ve ruh sağlığının yanı sıra ailesinin ve toplumun sağlığını korumak için bilimsel süreçlere ve ahlaki değerlere uygun olarak karar verme alışkanlığı kazandırılmalıdır.

Çocukların insani, ahlaki ve manevi değerlerimizi kaynaklarımızdan okumaları ve üzerinde birlikte düşünüp, istişare etmeleri sağlanarak düşünen ve mukayese eden çocuklar yetiştirilmelidir. Değerlerimizin gelecek nesillere aktarılması gibi önemli bir görev yerine getirilerek okuma kültürü konusunda toplumsal duyarlılığın sağlanmasıyla kitap okumayı seven ve alışkanlık hâline getiren çocuklar, geleceğin Aziz Sançar'ı, Cemil MERİÇ'i, Mehmet Âkif Ersoy'u, İbn-i Sina'sı olacaktır...

KAYNAKÇA

1. Sevim, O. (2006). Kitap okuma alışkanlığı kazandırma projesi. Erdem yayınları.
2. Bolat, Ö. (2018). Beni Ödülle Cezalandırma: çocuk eğitimi anlayışını değiştiren kitap. Doğan Kitap.
3. Suskind, D. (2015). Otuz milyon kelime: Bir çocuğun beynini oluşturmak: içeri girin, daha fazla konuşun, sırayla. Dutton Kitapları.
4. Okuyay Platformu. (2019). Türkiye Okuma Kültürü Araştırması.
5. Arıcı, A. F. (2008). Okumayı Niye Sevmiyoruz?.